

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

**2023 YILI
PERFORMANS PROGRAMI**

RECEP TAYYİP ERDOĞAN

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

Bakanlığımız, Ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda, merkezine çevreyi ve insanı olarak sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını geliştiren, toplumun her kesimini ve tüm sektörleri kapsayan “Yeşil Dönüşüm” vizyonuyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu bağlamda, döngüsel ekonomi prensipleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi, enerji, malzeme ve arazi israfının azaltılması, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin sağlanması amacıyla Sıfır Atık Sistemini tüm alanlarda yaygınlaştırmaktayız.

Diğer taraftan, medeniyetimizi yansıtan, afetlere dayanıklı, planlı, akıllı ve çevreye duyarlı şehirleşme konusunda kentsel dönüşüm çalışmalarını etkin bir şekilde yürütmeye devam ediyoruz. Bu kapsamda, 2012 yılından bugüne 3 milyon konutun dönüşümünü tamamladık. Acil olarak dönüşmesi gereken 1,1 milyon konutun dört yıl içerisinde dönüştürülmesine yönelik yol haritamızı belirledik.

Ayrıca, Bakanlığımızca son dönemlerde konut fiyatları ve kiralarda yaşanan fahiş artışların önlenmesi, konut sektörünün regüle edilmesi, dar gelirli vatandaşlarımızın konuta erişiminin kolaylaştırılması amacıyla gerekli çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımız ilgili kuruluşu olan TOKİ marifeti ile Cumhuriyet tarihimizin en büyük sosyal konut projesini hayata geçirdik. Hedefimiz, 2028 yılına kadar 500 bin sosyal konutun üretilmesidir.

Bu çalışmalar doğrultusunda, 2023 Yılı Performans Programıyla belirlenen hedef ve faaliyetler ile Bakanlığımızın vatandaşlarımıza en iyi hizmeti sunacağına inanıyor, çalışmalarda emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	10
A. Kurumsal Tarihçe	11
B. Yetki Görev ve Sorumluluklar	14
C. Teşkilat Şeması	18
D. Bakanlık Bilişim Altyapısı	19
E. İnsan Kaynakları	25
2. PERFORMANS BİLGİLERİ	28
A. Temel Politika ve Öncelikler	29
B. Amaçlar ve Hedefler	40
Miyon, Vizyon, Amaçlar ve Hedefler	40
Alt Program Hedefleri ve Stratejik Plan İlişkisi	44
C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İdare Performans Bilgisi	46
D. Toplam Kaynak İhtiyacı	197
Faaliyetler Düzeyinde İdare Performans Programı Maliyeti	197
Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde İdare Performans Prg. Maliyeti	202
E. Diğer Hususlar	204
Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimleri	204
Performans Göstergelerinin İzlenmesinden Sorumlu Birimler	207

1 GENEL BİLGİLER

A. KURUMSAL TARİHÇE

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte teşkilat, görev ve yetkileri yeniden düzenlenerek hizmet yarısındaki konumu ve önemini arttırarak sürdürmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının çevre tarafı, Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın tek çatı altında birleştirilmesiyle 04.07.2011 tarihinde kurulmuş ve teşkilat, görev ve yetkileri 10.07.2018 tarihinde yayımlanan 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile yeniden düzenlenmiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tarihsel gelişimi dört ayrı başlık altında değerlendirilmiştir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

1848 yılında "Nafia Nezareti" adı altında çalışmalarına başlayan Bayındırlık Bakanlığı, 26.05.1934 tarihli ve 2443 sayılı Kuruluş Kanunu ile demiryolları, limanlar, karayolları ve köprüler inşa etmek, PTT tesislerini kurup işletmek, su işlerini düzenlemek, devlet daire ve müesseselerinin her türlü yapı işlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

1958 yılında, 7116 sayılı Kanun ile İmar ve İskân Bakanlığı kurulmuş olup, bölge, şehir, kasaba ve köylerin planlanması, mesken politikası, yapı malzemesi konuları ile uğraşmak, afetlerden önce ve sonra gerekli tedbirleri almak, kentsel altyapıyı gerçekleştirmek ve belediyelerle ilişkileri düzenlemek konularında görevlendirilmiştir.

3.07.1972 tarihli ve 1609 sayılı Kanun ile Bayındırlık Bakanlığı'nın kuruluşu ve görevleri yeniden düzenlenmiştir. 13.12.1983 tarih ve 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İmar ve İskân Bakanlığı ile birleştirilmesi sonucu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı adını almıştır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, şehirleşme ve yapılaşma alanlarında gerçekleştirdiği alt ve üst yapı hizmetleri ile ülkemizin kalkınmasında 150 yılı aşkın süre önemli işlevleri yerine getirmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı

Çevrenin korunmasına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümler, 1970'li yıllara kadar farklı bakanlık ve kuruluşlar tarafından kendi ilgi alanları ile alakalı olarak uygulanmıştır. Çevre alanında ilk bağımsız yapılanma, 12.02.1973 tarihli ve 7/5836 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Çevre Sorunları Koordinasyon Kurulu"nun oluşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu Kurul,

daha sonra 16.04.1974 tarihli ve 7/8329 sayılı Kararname ile “Çevre Koordinasyon Kurulu”na dönüştürülmüştür.

Çevrenin korunmasına yönelik temel politikaların belirlenmesi, konuyla ilgili plan ve projelerin hazırlanması, bunların uygulanmasında ilgili bakanlık ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması amacıyla 27.07.1978 tarihli ve 7/16041 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Başbakanlık Çevre Örgütü” kurulmuştur.

Ülkemizde çevre konularını bütünlük olarak ele almak üzere 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girmiştir. 08.06.1984 tarihli ve 222 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli bir kurum olarak Çevre Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Çevre Kanunu’nu uygulamakla sorumlu kılınmıştır. 389 sayılı Çevre Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile çevre örgütlenmesi Müsteşarlık düzeyine çıkarılmıştır. 19.10.1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle çevre koruma ile ilgili diğer bir kurum olarak Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip “Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı” kurulmuştur.

Çevre Müsteşarlığı, çevre alanında daha etkili bir kurumsal yapı oluşturmak amacıyla 09.08.1991 tarihli ve 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre Bakanlığı olarak yapılandırılmıştır. 01.05.2003 tarihli 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıkları birleştirilerek Çevre ve Orman Bakanlığı kurulmuştur. Bakanlığın kurulması ile İl Çevre Müdürlüklerinin faaliyete geçmeleri sağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı

1976 tarihinde Barselona’da imzalanan “Akdeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi”ne dayalı olarak, 12.06.1988 tarih ve 88–13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince Başbakanlığa bağlı Özel Çevre Koruma Bölgesi Başkanlığı geçici olarak ihdas edilmiştir.

Söz konusu protokole ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9 uncu maddesinde yer alan “Bakanlar Kurulu, ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi haiz olan, çevre kirlenme ve bozulmalarına duyarlı alanların, doğal güzelliklerinin gelecek nesillere ulaşmasını emniyet altına almak üzere, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plan ve projelerin hangi Bakanlıkça yürütüleceğini belirlemeye haizdir” hükmüne göre; 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kurulmuş; 444 sayılı KHK ile 21.08.1991 tarihinde Çevre Bakanlığına bağlanmıştır. Kurum, 01.05.2003 tarih ve 4856 sayılı Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleşmesi üzerine Çevre ve Orman Bakanlığına bağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı; 08.07.2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Bazı Kuruluşların Bağlı ve İlgili Oldukları Bakanlıkların Değiştirilmesine Dair Tezkere” ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlanmıştır.

17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kapatılarak Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Bakanlık Makamınının 18.08.2011 tarihli Olur’u ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı içindeki yerini almıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 04.07.2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığınının çevre kanadı ile Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın tek çatı altında bir araya getirilmesiyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görev, yetki ve sorumlulukları, 17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile daha da güçlendirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri, 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiş; organizasyon şemasında da görüldüğü gibi merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Bu kapsamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınının teşkilat, görev ve yetkilerine; “çölleşme ve erozyonla mücadele” görevleri eklenmiş, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Bakanlığın bünyesindeki merkezi birimleri arasına katılmış; Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile aynı Kararname ile kurulan İklim Değişikliği Başkanlığı da Bakanlığa bağlı kuruluşlar arasına dahil edilmiştir.

B. YETKİ GÖREV VE SORUMLULUKLAR

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çerçevesinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

- Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak,
- Çevrenin korunması, iyileştirilmesi, çölleşme ve erozyonla mücadele ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturması muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek, alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak, bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak,
- Her tür ve ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, millî güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak, onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek,
- Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak ve mahalli idarelerin plan kararlarının bu stratejilere uygunluğunu denetlemek,
- Milli Savunma Bakanlığının inşaat, millî ve NATO alt yapı hizmetleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bağlı genel müdürlüklere kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri hariç talepleri halinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, her

türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadilat ve esaslı onarımlarını yapmak, yaptırmak ve denetlemek veya denetlenmesini sağlamak,

- Yapı denetimi sistemini oluşturarak, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan veya yaptırılanlar da dâhil olmak üzere yapıların can ve mal emniyeti ile mevzuata ve tekniğine uygunluk bakımından denetimini yapmak veya yaptırmak, tespit edilen aykırılık ve noksanlıkların giderilmesini istemek ve sağlamak, yapılarda enerji verimliliğini artırıcı düzenlemeleri yapmak, buna ilişkin faaliyetleri yönetmek ve izlemek, yapı malzemelerinin denetimine ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

- Konut sektörüne ilişkin strateji geliştirme ve programlama iş ve işlemlerini yürütmek, yapı kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak ve İskân Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen görevleri yapmak,

- Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Bakanlıkça belirlenen finans ve ticaret merkezleri, fuar ve sergi alanları, eğlence merkezleri, şehirlerin ana giriş düzenlemeleri gibi şehirlerin marka değerini artırmaya ve şehrin gelişmesine katkı sağlayacak özel proje alanlarına dair her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ve yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma, ruhsat ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyeti kurulmasını temin etmek; 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan uygulamalara ilişkin her tür ve ölçekte etüt, harita, plan ve parselasyon planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak, ruhsat işlerini gerçekleştirmek, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyetinin kurulmasını sağlamak,

- Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince hazırlanan veya hazırlatıldığı halde yetkili idarece üç ay içinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini ilgililerinin valilikten talep etmesi ve valiliğin Bakanlığa teklifte bulunması üzerine bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak ve onaylamak, başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili

idarece verilmemesi halinde bedeli mukabilinde resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermek,

- Depreme karşı dayanıksız yapılar ile imar mevzuatına, plan, proje ve eklerine aykırı yapıların ve bunların bulunduğu alanların dönüşüm projelerini ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak,
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak, mahalli idarelerin planlama, harita, altyapı ve üstyapıya ilişkin faaliyetleri ile ilgili kent bilgi sistemlerinin kurulması, kullanılması ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegre olmasını desteklemek,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda mahalli idarelerin idari ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalarda bulunmak ve bunlara teknik destek sağlamak,
- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak,
- Küresel iklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması maksadıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek,
- 23/9/1980 tarihli ve 2302 sayılı Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılı'nın Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile belirlenen Atatürk Kültür Merkezi alanını iyileştirme, güzelleştirme, yenileme ve ihya etmek amacıyla; Kültür ve Turizm Bakanlığının da görüşü alınarak, bu alan için her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ile yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma ve ruhsatlandırma işlemleri ile diğer iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek,
- Kamu mallarına ilişkin politikaları tespit etmek amacıyla çalışma yapmak, hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin edinim, yönetim ve elden çıkarılmasına ilişkin işlemleri yürütmek, kamu idarelerinin taşınmazları ile ilgili kayıt ve yönetim esaslarını belirlemek,

- Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değışikliği ile mücadele amacıyla; çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projelerini yapmak, yaptırmak, bu plan ve projeleri uygulamak,
- Çölleşme ve erozyonla mücadele amacıyla su havzalarının geliştirilmesine yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde planlama yapmak, politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Çölleşme, erozyon ve iklim değışikliği ile mücadele kapsamında; ağaçlandırma ve ormanla ilgili görevleri yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde orman sınırları dışında özel ağaçlandırma dahil her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla dış mekânlarda kullanılan ağaç veya bitki türlerinin üretimine yönelik fidanlık kurmak/kurdurmak ve bu amaçlar doğrultusunda yatırım yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri desteklemek
- Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

C. TEŞKİLAT ŞEMASI

D. BİLİŞİM ALTYAPISI

Mevcut Bilişim Sistemi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kritik bilgi işlem altyapısı, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü altyapı ve üstyapı bileşenleri ile yeni nesil veri merkezinde barındırılmaktadır. Tüm ulusal stratejilere ve eylem planlarına uyum çerçevesinde Bilgi Güvenliği Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde Bakanlığımız Siber Güvenlik faaliyetleri kapsamında bilişim sistemleri ve bilgi varlıklarını gelebilecek iç ve dış tehditlere karşı korumak için hizmet vermektedir. Kurum bünyesinde farklı projeler kapsamında satın alınmış farklı marka ve modellerde bilişim donanım ve yazılım envanteri bulunmaktadır.

Mevcut kurum donanım envanterini gösterir bir tablo aşağıda sunulmuştur:

Donanım Bileşeni	Adet
Sunucu Bilgisayar (Fiziksel)	158
Sunucu Bilgisayar (Sanal)	1.577
Depolama Birimi	22
Yedekleme Birimi	10

Mevcut kurum platform yazılım envanterini gösterir bir tablo aşağıda sunulmuştur:

Yazılım Bileşeni	Adet
Sunucu İşletim Sistemi (Windows)	955
Sunucu İşletim Sistemi (Diğer)	622
Masaüstü İşletim Sistemi	15.857
Masaüstü Üretkenlik Paketi	1.507
E-Posta Sunucusu	5

Bakanlığımız hizmet binasında bulunan veri merkezinin yapımı tamamlanarak hizmete girmiştir. Böylece Bakanlığımız, bilişim kaynaklarını ortak bir havuzdan yönetebilir ve gerektiğinde iş birimleri ve projelere ayrılan bu kaynakları dinamik olarak azaltıp, arttırabilir duruma gelmiştir. Kurumda sanal mimari anlamında farklı teknolojiler kullanılmakta olup modern yönetim yazılımları ile genişleyebilir bir yapıda, bu farklı teknolojilerin merkezi yönetimi ve performans takibi etkin şekilde yapılabilmektedir.

Coğrafi bilgi sistemleri konusunda koordinasyon görevini üstlenmiş olan Bakanlığımız CBS alanında çözüm odaklı hizmet anlayışı ile hizmet sunmaktadır. Kurumumuzun elindeki

verilerin etkin olarak analiz edilmesini sağlayacak bir altyapı oluşturulmuş; bu altyapı ile olası bir felaket durumunda, Kurumumuzun iş sürekliliği ve merkezden çalışmaya devam edebilmesi sağlanacaktır. Bakanlığımız, Türkiye'deki yatırım iklimi için portal üzerinden veri paylaşımını önemsemekte ve çalışmalarını sürdürmektedir. ATLAS uygulaması, tüm coğrafi veri servislerini bir arada gösterebilen açık kaynak kodlu bir web uygulaması olup standart yapıda servis sunabilen tüm açık kaynaklı ve ticari CBS sunucuları ile uyumludur.

Siber Güvenlik Operasyon Merkezi

Ulusal stratejilere ve eylem planlarına uyum çerçevesinde kurulan Siber Güvenlik Operasyon Merkezi'nin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesi ve Bakanlığın değişen ve gelişen tehditlere karşı koyma kabiliyetinin artırılmasına yönelik siber güvenlik çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında her yıl güvenlik testleri yaptırılmaktadır. E-posta güvenlik sistemi, açıklık yönetimi sistemi, güvenlik duvarı, saldırı tespit ve önleme sistemi, web içerik filtreleme sistemi, kayıt (log) toplama sistemi, olay izleme ve korelasyon sistemi (SIEM), sınır güvenliği etkinlik analizi sistemi, anti virüs ve zararlı yazılım tespit sistemi kullanılarak siber güvenlik çalışmaları sürdürülmektedir.

Pardus İşletim Sistemi Yaygınlaştırma Projesi

Açık kaynak kodlu sistemlerin kamu kurum ve kuruluşlarında kullanımının artırılması çalışmaları kapsamında; Bakanlığımız tarafından Pardus İşletim Sistemi Yaygınlaştırma Projesi başlatılmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımıza özel uygulamalar geliştirilerek, Pardus İşletim Sistemi kurumumuzda kullanıma hazır hale getirilmiştir. Merkez ve taşra teşkilatı dahil olmak üzere Pardus işletim sistemi kurulu bilgisayar sayısı 180'e ulaşmıştır.

İş Sürekliliği Merkezi

Bakanlığımız uygulamalarında oluşabilecek kesintilere karşı ve Bakanlığımız uygulamalarının çift yönlü olarak yedekli bir şekilde çalışmasını amaçlayan Bakanlık İş Sürekliliği Merkezi'nin oluşturulma çalışmaları başlamıştır.

Taşra Teşkilatı Bilgi İşlem Alt Yapısının Modernizasyonu

Taşra teşkilatı ağ altyapısında, Bakanlığımızca kullanılan yazılım ve uygulama sayılarının artması, ağ cihazlarının kapasitesinin yetersiz kalması, kablolu yapılarının eski olması, sürekli olarak sistemsel arızalar oluşması gibi nedenlerden dolayı daha modern bir altyapı ihtiyacı doğmuştur. Bu amaçla 81 il müdürlüğünden hizmet binası Bakanlığımıza ait olan 63 il müdürlüğünde ağ altyapısı için fizibilite çalışması yapılmıştır. Hizmet binaları için ihtiyaç duyulan 602 adet ağ cihazı satın alınarak 25 il müdürlüğünün (İstanbul, Kayseri, Konya vb.) ağ alt yapısının tamamının yenileme veya iyileştirilme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

KamuNet Ağı (Kamu Sanal Ağı)

Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının güvenli bir ağ üzerinden veri paylaşımı yapmaları amacıyla oluşturulmuş bir ağıdır. KamuNet ile kurumlar arası yapılacak veri paylaşımının internete kapalı, daha güvenli sanal bir ağ üzerinden yapılarak, siber güvenlik risklerinin minimize

edilmesi amaçlanmıştır. Bakanlığımız KamuNet altyapısı için gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Gelir idaresi Başkanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, İdareyi Geliştirme Başkanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile yükseköğretim gibi toplam 39 adet kurum ile KamuNet ağı üzerinden veri paylaşımı sağlanmıştır.

Ağ Erişim Kontrol Ürünün (NAC) İllerde Yaygınlaştırılması Projesi

Bakanlığımız ağına erişmek isteyen istemcilerin, belirlenecek olan güvenlik politikalarına uygunluğunun kontrol edilmesi, bu politikalara uygun cihazların ağ erişimine izin verilip, uygun olmayan cihazların erişiminin engellenmesi için Ağ Erişim Kontrol sistemi (NAC) ürünün bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında yaygınlaştırılması yapılmıştır.

Bu sayede Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında gelen misafirlerin, domain dışı bilgisayarların ağıma doğrudan erişimleri, “Nac Ürünü” sayesinde engellenmekte ve erişimi talep edilen misafir ya da proje kapsamında destek sağlayan firmalara belirlenen sürelerde kontrollü bir şekilde ağa dâhil olma yetkisi verilmektedir.

Sistemin Faaliyetlere Katkısı

Kamuda e-dönüşümün hızlanmasıyla birlikte Bakanlığımızın vatandaşa sunduğu e-devlet hizmetleri hızla artmaktadır. Bunun sonucu olarak bilişim altyapısında yeni nesil teknolojiler kullanılmış; hizmet maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte hizmet kalitesi artırılarak kurumsal kapasitenin gelişmesi sağlanmıştır.

Bu yaklaşımla Bakanlığımızın yürüttüğü faaliyetlere, stratejik hedeflerine ve yapısına uyumlu bilgi teknolojileri organizasyonu geliştirerek kaliteli hizmet sunumundan bilginin güvenliğini sağlamaya kadar çok aşamalı, katmanlı ve detaylı hususlar göz önüne alınmış; özellikle süreç iyileştirilmesine ve yönetimine, siber güvenliğe dayalı bilgi ve sistem yönetimi çalışmaları yapılmıştır.

Bulut şehir adı ile ortak veri paylaşım ve çalışma ortamı servisi hizmete alınmıştır. Bu yazılım ile aynı klasör üzerinde birlikte çalışma, dosya alışverişi, istenilen uçbirimlerden (internet, masaüstü, mobil) verilere erişim mümkün olabilecektir.

Sürekli olarak sisteme dâhil edilen yeni bileşenler ile daha güvenli ve hızlı bir altyapı üzerinde yeni uygulamalar devreye sokulmaktadır. Böylelikle Bakanlık ve taşra teşkilatı faaliyet alanındaki otomasyona dâhil edilen iş süreci sayısı artırılmaktadır.

Program Döneminde Sistemde Planlanan Değişiklikler

Ana hizmet birimleri ve il müdürlüklerinde altyapının sorunsuz hizmet vermesi, iyileştirilmesi ve sistem yönetim birimlerinin lisans, yazılım, donanım, eğitim, teknik servis ve benzeri hususlar için müşavirlik hizmeti alma gibi kurumsal ihtiyaçları karşılama faaliyetleri yıl boyunca gerçekleştirilecektir.

Gerek Bakanlığımız gerek diğer kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli olarak veri artışı olmakta, kurum çalışanlarımızın ve vatandaşlarımızın söz konusu verilere hızlı ve kesintisiz bir şekilde erişme ihtiyacı doğmaktadır. Bunun yanında Bakanlığımızda kullanılan birçok uygulama ve sistem, merkezi olarak yönetilmekte ve illerde bulunan çalışanlarımız son kullanıcı olarak veri merkezinden bilgi alışverişi gerçekleştirmektedir.

Siber Güvenlik Operasyon Merkezi'nin çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesi ve Bakanlığın değişen ve gelişen tehditlere karşı koyma kabiliyetinin artırılmasına yönelik siber güvenlik çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımız bilişim altyapısının güvenlik seviyesinin tespiti amacıyla Bakanlığımız bilişim sistemleri ve uygulamalarında oluşabilecek risklere yönelik her yıl güvenlik (zafiyet) testleri yapılmakta ve önlemler alınmaktadır.

Bilgi ve İletişim Güvenliği Tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı genelgesi doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nce hazırlanan Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi kapsamında genel olarak alması gereken tedbirler ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Bakanlığımıza ait yazılımlar, birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan veya yeniden geliştirilen uygulamalardır. Bu gelişim sürecinde özellikleri ile birlikte sayıları da değişiklik göstermektedir. Bu kapsamda Bakanlığımızın bilgi sistemleri uygulamalarını gösterir liste aşağıda sunulmuştur:

Bakımı ve geliştirilmesi yapılan uygulamalar;

- AAT Personel Belgelendirme Sistemi
- Özel Kalem Ar-Ge Raporlama (Arge İl)
- Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Bilgi Sistemi (AEEE)
- Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü (ATPAK)
- Atık Yönetim (TABS/MoTAT/KDS) Uygulaması
- Atıksu Arıtma Tesisleri Proje Onayları (AATPO) ve Atıksu Bilgi Sistemi
- BelgeCBS
- Binalarda Enerji Verimliliği (BEPTR)
- Bilişim Envanter
- Büyük Yakma Tesisleri Bilgi Sistemi (BYT)
- Coğrafi Veri İhtiyaç Matrisi
- Core Framework - Angular
- Çevre Portal
- Çevre Referans Laboratuvar Bilgi Sistemi
- Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-Çed) Duyuru Servisi (java)
- Denizcilik Atıkları (DEAU)
- Deprem Hasar Sorgulama ve Döner Sermaye Dekont Sorgulama
- e-Başvuru

- e-ÇED
- e-Denetim
- e-İmza, e-İmza Başvuru (NES)
- e-İzin (İzin Lisans)
- Elektronik & Mobil İmza (SignArt)
- EKİP
- Taşıt Kayıt
- Mevzuat Bilgi Sistemi
- Mekânsal Arşiv
- Hukuk
- Haciz İhbar
- SSO
- Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS)
- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü (IPPC)
- e-Şantiye
- e-Yeterlik (Çevre Görevlisi İşlemleri)
- Eylem Planları Takip Sistemi
- Finansman Bilgi Sistemi
- Gönüllü Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi (Karbon Sicil)
- Güvenlik Bilgi Formu Bildirim Sistemi (GBF)
- HAVADAR (Hava-Dosya-Arşiv)
- Hizmet Envanter Yönetim Sistemi (HEYS) ve Hizmet Süre Takibi
- Hizmetlerin İyileştirilmesi Süreçlerin Sadeleştirilmesi (HISS)
- Hukuk Yönetim Sistemi
- İç Kontrol
- İl Faaliyet Bilgi Sistemi
- İmar Barışı Hesaplama Aracı ve İmar Barışı Sorgulama
- İş Takip Sistemi
- İthalat İhracat
- Kentsel Dönüşüm Proje Yönetim Sistemi
- Kıyı Tesisleri Risk Değerlendirme
- Kimyasal Madde Envanter Bildirim Sistemi
- Kimyasallar Yardım Masası - Web Sitesi
- Kurumsal Harita Uygulamaları
- Madeni Atıklar Yönetim Planı (MAYEP)
- Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü Rapor
- Mobil DAU
- Mobil e-Denetim
- Mobil YMDS
- Müteahhit Yeterlilik Sistemi (MYS)
- Oturum Yönetim Sistemi (OYS)

- Ömrünü Tamamlamış Araçlar (ÖTA)
- e-OBK
- Özel Kalem Uygulaması
- Parlamento Bilgi Sistemi (PBS)
- PCB Envanter
- Personel Bilgi Sistemi (IOS/Android Mobil Uygulama)
- Randevu Takip Sistemi
- SGBNET
- Sıfır Atık
- Sınav Sonuç Açıklama Sistemi
- TVKSAYS
- Sözleşmeli Personel Başvuru
- Talep Takip Sistemi
- Taşınmaz Bilgi Sistemi (TBS)
- Teftiş İşlemleri Uygulaması
- Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi (THEP)
- Test YGE
- Türkiye Plajları
- Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)
- Vatandaş Randevu Uygulaması
- Coğrafi Veri İzin Envanter Uygulaması (vize.csb.gov.tr)
- Çalışma Heyetleri Yönetim Sistemi
- Web Tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemi
- Webgis Mobil Tablet Uygulaması
- Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi (YMDSU)
- Yapı Mütahhitliği Bilişim Sistemi (YAMBİS)
- Yurt Dışı Mütahhitlik Belgesi Uygulaması
- Yurt İçi Mütahhitlik Karnesi Uygulaması
- Yatırım İzleme Portalı (YIP) v2
- Yazılım Envanter Uygulaması
- YIP Mobil Web Servisleri ve YİP (IOS / Android Mobil Uygulama)

Akıllı Şehirler

- Akıllı Şehir Olgunluk Değerlendirme Sistemi ve Şehir Endeksi
- Akıllı Şehir Bilgi Paylaşım Platformu
- Akıllı Şehir Proje Envanteri
- Akıllı Şehir Pazarı
- Trafik Güvenliği Analiz Platformu
- Kent İçi Hareketlilik Analiz Sistemi

E. İNSAN KAYNAKLARI

31.12.2022 tarihi itibarıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatında toplam **17.800** personel istihdam edilmektedir.

Tablo 1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Personel Sayısı	MERKEZ			TAŞRA			DÖNER SERMAYE			YURT DIŞI			GENEL TOPLAM		
	DOLU	BOŞ	TOPLAM	DOLU	BOŞ	TOPLAM	DOLU	BOŞ	TOPLAM	DOLU	BOŞ	TOPLAM	DOLU	BOŞ	TOPLAM
Memur	2.956	4.313	7.269	10.987	8.798	19.785	0	22	22	6	4	10	13.949	13.137	27.086
İşçi	523	834	1.357	1.634	1.678	3.312	0	0	0	0	0	0	2.157	2.512	4.669
4/B (Söz.)	137	53	190	1.242	1.859	3.101	0	0	0	0	0	0	1.379	1.912	3.291
36/A (Söz.)	2	118	120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	118	120
6306 Söz.	133	33	166	168	61	229	0	0	0	0	0	0	301	94	395
Bilişim Uzmanı (Söz.)	12	13	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	13	25
Toplam	3.763	5.364	9.127	14.031	12.396	26.427	0	22	22	6	4	10	17.800	17.786	35.586

Tablo 2. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı

Birimi	Personel Sayısı	Oran (%)
Merkez	3.763	21,14
Taşra	14.031	78,83
Yurt Dışı	6	0,03
Toplam	17.800	100,00

Tablo 3. Bakanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı				Oran (%)
	Merkez	Taşra	Yurt Dışı	Toplam	
Kadın	1.572	4.146	3	5.721	32,14
Erkek	2.191	9.885	3	12.079	67,86
Toplam	3.763	14.031	6	17.800	100,00

Yaş Grubu	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61 Üzeri	Toplam
Merkez	52	190	580	762	719	523	430	324	183	3.763
Taşra	311	820	2.168	2.911	2.515	1.951	1.569	1.218	568	14.031
Yurt Dışı	-	1	-	2	2	1	-	-	-	6
Oran (%)	2,04	5,68	15,44	20,65	18,18	13,90	11,23	8,66	4,22	100
Toplam	363	1.011	2.748	3.675	3.236	2.475	1.999	1.542	751	17.800

Tablo 4. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı				Oran (%)
	Merkez	Taşra	Yurt Dışı	Toplam	
İlköğretim	190	715	0	905	5,14
Lise	435	1.846	0	2.281	12,86
Ön Lisans	196	1.925	0	2.121	11,97
Lisans	2.161	8.305	3	10.469	58,78
Lisans Üstü	697	1.185	0	1.882	10,49
Doktora	84	55	3	142	0,76
Toplam	3.763	14.031	6	17.800	100

Tablo 5. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı				Oran (%)
	Merkez	Taşra	Yurt Dışı	Toplam	
Memur					
Genel İdare Hizmetleri	1.474	4.363	6	5.843	32,83
Teknik Hizmetleri Sınıfı	1.389	6.284	-	7.673	43,11
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	33	70	-	103	0,58
Yardımcı Hiz. Sınıfı	38	232	-	270	1,52
Avukatlık Hizmetleri	22	38	-	60	0,34
Memur Toplamı	2.956	10.987	6	13.949	78,37
İşçi	523	1.634	-	2.157	12,12
4/B Sözleşmeli	137	1.242	-	1.379	7,75
36/A Sözleşmeli	2	0	-	2	0,01
6306 Sözleşmeli	133	168	-	301	1,69
Bilişim Uzmanı (Söz.)	12	0	-	12	0,07
Toplam	3.763	14.031	6	17.800	100

Tablo 6. Bakanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Yıl Aralığı	Personel Sayısı				Oran (%)
	Merkez	Taşra	Yurt Dışı	Toplam	
0-5	580	2.771	1	3.352	18,8
6-10	686	2.819		3.505	19,7
11-15	838	2.822	2	3.662	20,6
16-20	485	1.352	2	1.839	10,3
21-24	336	1.245		1.581	8,9
25 yıl ve üzeri	838	3.022	1	3.861	21,7
Toplam	3.763	14.031	6	17.800	100

2

**PERFORMANS
BİLGİLERİ**

A. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI

Bakanlığımızın Görev Alanları ile İlgili Hedef ve Politikalar

İLGİLİ BÖLÜM/REFERANS	VERİLEN GÖREV/İHTİYAÇLAR
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi - 2.1.1. Makroekonomik Politika Çerçevesi	202. KİT’lerde ve mahalli idarelerde yönetim süreçleri geliştirilecek ve mali uygulamalar sürdürülebilirlik çerçevesinde kontrol altına alınacaktır.
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.3. Ödemeler Dengesi - Cari Açığın Finansmanı	239.4. Yabancılara gayrimenkul satışları ile ilgili tanıtım faaliyetleri artırılacak ve süreçler etkinleştirilecektir.
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.6. Maliye Politikası	264.1. Belediye Gelirleri Kanunu yeniden düzenlenecektir.
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.6. Maliye Politikası	264.2. Gayrimenkullerin vergilendirilmesinde esas alınan alım satım değerinin belirlenmesi ve beyanına ilişkin yeni bir sistem devreye sokulmak suretiyle vergide adalet pekiştirilecek ve vergileme etkinleştirilecektir. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar sistemin tasarımı ve uygulamasına ilişkin düzenlemeler ile gerekli altyapıyı birlikte oluşturacaklardır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı	316.3. Mahalli idarelerin yatırım izinlerine ilişkin uygulamaları gözden geçirilerek basitleştirilecek ve zorlaştırıcı uygulamalar kaldırılacak, e-belediye uygulaması yaygınlaştırılarak yeknesaklık sağlanacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı	321.5. Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında yatırım teşvik belgesine sahip yatırımcılara arz edilecek Hazine taşınmazı sayısı artırılacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı - 322.1	322.1. Türkiye Sanayi Alanları envanteri çıkarılacak ve ilan edilecektir. Çıkarılan envanter sürekli güncel tutularak, sanayiciye kullanılabilir arsa, yapılar ve bu arsalarla ilişkin yatırım teşvik mekanizması dijital bir platform üzerinden sunulacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.2.1. Kimya	360.4. Biyokütle ve atıklar verimli kullanılarak kimyasal üretiminde alternatif girdi olarak değerlendirilecektir.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.2. Öncelikli Sektörler 2.2.1.2.1. / Kimya	361.3. Kimyasal Maddelerin Kaydı, Değerlendirmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik ve Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin gerektirdiği uyum için sektör desteklenecektir.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.2. Öncelikli Gelişme Alanları 2.2.2.3. Turizm	426.2. Kıyı alanlarının turizm sektörünün talepleri ile entegre bir şekilde koruma-kullanma dengesi dikkate alınarak bütünleşik yönetimi ve planlaması yapılacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.1. Kamu Yatırım Politikalar	437. Plan dönemi içerisinde başlatılması planlanan Kanal İstanbul, 3 Katlı Büyük İstanbul Tüneli, Filyos Limanı Üstyapı ve İşletmesi, Çandarlı Limanı Üstyapı ve İşletmesi ile muhtelif kentsel çevre altyapı gibi öncelikli projelerden bazılarının KÖİ yöntemiyle gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji	489.2. Enerji verimliliği kazanımları ve orman varlığının artırılması gibi ilave tedbirlerle karbon salımının azaltılmasına dair önlemler geliştirilecektir.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji	492.1. Mevcut binalarda enerji verimliliğini teşvik edici desteklemeler yapılacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji	492.2. Ulusal Yeşil Bina Sertifika Sistemi kurulacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji	492.4. Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi uygulanacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.10. Gümrük Hizmetleri	528.2 İlgili kurumların internet sitelerinde görev alanlarına giren gümrük ile ilgili mevzuat, işlemler, ücretler ve belgeler hakkında bilgiler güncel, yeterli ve açık bir şekilde yayımlanacaktır.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. İnşaat, Mühendislik- Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri	531.3. Yapı denetim sistemi iyileştirilerek teknolojik uyum kapasitesi güçlendirilecektir.
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. İnşaat, Mühendislik- Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri	531.4. Özel sektör yapı müteahhitleri ekonomik ve teknik yeterliklerine göre sınıflandırılarak, bunların üstlenebilecekleri iş büyüklüklerinde yeterlik uygulamasına geçilecek, bu şekilde tüketicilerin korunması ve sektörde ehliyet sahibi firmaların desteklenmesi sağlanacaktır.
2.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum 2.3.4. Ailenin Güçlendirilmesi	598.1. Aile bireylerinin birlikte güvenli zaman geçirebilecekleri ve paylaşımlarını arttırabilecekleri ulaşılabilir mekânlar yaygınlaştırılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme-	674.1. Nazım planlarda yeni alt merkezler tanımlanacak, alt ölçekli planlarda alt merkezlere toplu ulaşım ve yaya ulaşımının sağlanması için gerekli teknik standartlar belirlenecek, Mekânsal Plan Yapım Yönetmeliği bu standartlar doğrultusunda revize edilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	674.2. Şehirlerin özgün kimliğini geliştirmek üzere; doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması ve yeniden canlandırılması için İller Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü (İLBANK) tarafından yerel yönetimlere yönelik destek programı geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	675.1. Kamusal alanların erişim ve güvenliğinin artırılması için mahalle bazında kırılgan kesimlere yönelik olarak yerel yönetimlerin ihtiyaç analizi yaptırması ve hizmet kalitesinin artırılması desteklenecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	676.1. Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçeleri 81 ile yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m2 alanda Millet Bahçesi çalışmaları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ, İLBANK ve belediyelerin finansmanı ile yürütülecektir.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	677.1. Planlama sürecinde etkili katılım, izleme ve denetleme modeli geliştirilecek, mevzuat bu çerçevede güncellenecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	677.2. Planlama yetkisi olan merkezi kuruluşların, plan yapımında esas alınacak ilke ve kuralları, yetki alanları kapsamında kalan konular için yazılı hale getirmesi sağlanacak, bu amaçla idari düzenleme gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	678.1. İmar uygulamalarında kırsal ve kentsel yerleşmeleri dikkate alan katılımcılık ve finansman alanında yenilikçi yaklaşımlar geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	679.1. İnsan odaklı, yatay mimariyi yansıtan başarılı örnek yerleşimler belirlenecek ve değerlendirme raporu hazırlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	679.2. “Medeniyetimizi yaşatan şehir beratı” ve “ölgün mahalle sertifikası” verilmesine altlık oluşturacak kılavuzlar hazırlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	680.1. Ulusal harita üretimi işlerinde baz alınacak olan kentsel alanlardaki konumsal hassasiyet altyapısı yenilenecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	680.2. Çok boyutlu kadastro/harita üretimi tamamlanacaktır
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	681.1. Mülkiyete ilişkin işlemler kanuni kısıtlar çerçevesinde elektronik ortama taşınacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	681.2. Tüm Türkiye’de tek koordinat sistemine geçilerek kadastro modernizasyonu tamamlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	681.3. Tüm tapu işlem belgeleri elektronik ortama aktarılarak tapu işlemleri mekâna bağlı kalınmaksızın elektronik ortamda gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	682.1. İl, ilçe ve mahalle ölçeğinde kentsel veri altyapısının oluşturulması ve paylaşılması için kurumsal, teknik ve yasal altyapı güçlendirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	683.1. Yerel yönetimlere akıllı şehir stratejilerini ve izleyecekleri yol haritalarını hazırlamalarına yönelik Ulusal Akıllı Şehir Stratejisi ve Eylem Planı esas alınarak rehberlik sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	683.2. Akıllı şehir projeleri, büyükşehir belediyeleri ve 51 il belediyesi öncelikli olmak üzere akıllı şehir olgunluk değerlendirmesi ve kaynak tahsis kısıtları göz önünde bulundurularak önceliklendirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	683.3. Akıllı şehir uygulamalarında yerli teknoloji uygulamalarının desteklenmesinin yöntemleri analiz edilecek, ihale süreçlerinde esas alınacak yerli üretim oranı başta olmak üzere kriterler belirlenecektir.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	683.4. Akıllı şehir ekosistemi analiz edilerek girişimciler, sistem geliştiriciler, teknoloji sağlayıcılar gibi sektörün tüm paydaşları oluşturulacak dijital platformda buluşturulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme	684.1. Tapu işlemlerinde gerçekleşen fiyatın kaydedilmesi, değer değişimlerinin takip edilebilmesi, kamu yatırımları ve düzenlemeleri sonucu ortaya çıkan değer artışlarının tespit edilmesi, yer seçim analizlerine katkı verilmesi ve taşınmaz değer haritalarının oluşturulabilmesi için Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemine entegre bir gayrimenkul değer bilgi merkezi kurulacak ve taşınmazların değere yönelik verileri mülkiyet bilgileri ile birlikte tutulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut	686.1. Konut ihtiyacının yerleşmelere göre belirlenebilmesi için konut stoku ortaya konulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut	686.2. Plan döneminde dar gelirli ve dezavantajlı gruplara yönelik 250 bin sosyal konut üretilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut	687.1. Kamu yönetiminde konuttan sorumlu birimler arasında düzenli işbirliğini temin edecek koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut	687.2. Konut üretiminde kalite, sağlık, erişilebilirlik, enerji verimliliği, afetlere dayanıklılık standartları geliştirilecek ve her aşamada gözetilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	690.1. Kentsel dönüşüm uygulamalarında tarihi kent merkezi alanlarının yenilenmesinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda yerel yönetimlerle paylaşımlı bir finansman modeli oluşturulması sağlanacak ve 81 ilde tarihi kent merkezleri kent kimliğini ön plana çıkaracak şekilde dönüştürülerek, yatay mimari ve insan odaklılık anlayışıyla tasarımları gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	691.1. İl ve ilçe bazında riskli ve rezerv alanlara ilişkin verileri, sosyal yapı analizini, ekonomik bütünleşme, altyapı durumu, finansman modelleri ve il bazında dönüşüm hedeflerini içeren kentsel dönüşüm stratejileri hazırlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	692.1. Kentsel dönüşüm uygulamaları öncesinde sosyal etki analizi yapılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	692.2. Kentsel dönüşüm projelerinde katılımçılık esasları tanımlanacak ve sürecin işbirliği içerisinde ilerlemesi sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.1. Kentsel dönüşüm uygulamalarında yerleşim alanı bazında önceliklendirme için çok ölçütlü değerlendirme modeli, can ve mal kaybına neden olma açısından afet riskleri, tehlikesi, etkilediği nüfusun büyüklüğü, mali ve finansal gereksinim, rezerv alanın mevcudiyeti gibi parametrelerin esas alındığı kriterler ve puanlama sistemi çerçevesinde geliştirilecek ve yerleşim alanları bu kapsamda önceliklendirilecektir.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.2. Tehlikeli ve riskli alanlardaki yapıların risk önceliklendirilmesi yapılarak ülke çapında konutların ve şehir içinde kalmış sanayi sitelerinin illerden gelen talep ve ihtiyaçlara göre kentsel dönüşüm hizmetleri yürütülecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.3. Kentsel dönüşüm projelerinde dönüşüm alanlarının altyapılarının oluşturulması, idari ve çevresel düzenlemeler ve kira yardımları ile hak sahiplerinin mali ihtiyaçlarının karşılanması için finansman modeli geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.4. Kentsel dönüşüm uygulamalarına kaynak sağlanmasına yönelik hazineye ait sanayi parselleri küçük sanayi kooperatiflerine satılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.5. İstanbul genelinde kentsel dönüşüm uygulamaları ve imara yeni açılacak alanların planlaması yapılırken nüfus yoğunluğu dikkate alınarak afet ve acil durum toplanma alanları oluşturulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.6. İstanbul'da fay hattına yakın olan alanlar tespit edilerek kentsel dönüşüm çalışmalarında önceliklendirilmesi sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	693.7. İstanbul'da mevcut yapılaşmış alanlarda yapı stoku dikkate alınarak, kentsel dirençliliğin artırılması amacıyla mevcut altyapı sistemlerinde afet risk önceliklendirme çalışması yapılarak ihtiyaç duyulanlar yenilenecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	694.1. Mekânsal planlama faaliyetlerinde AFAD tarafından hazırlanan Afet Riski Azaltma Sisteminin kullanılması sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	694.2. Afet risklerinin planlama aşamasında gözetilmesine yönelik imar planlaması kriterleri geliştirilecek ve afet tehlike ve risklerine uygun imar planlaması yapılması sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm	695.1. Kentsel dönüşümün yerli ve yenilikçi üretimi destekleyecek şekilde uygulanmasına yönelik usul ve esaslar belirlenerek mevzuat bu yönde geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	697.2. Arıtılmış atıksuların başta tarım olmak üzere yeniden kullanılması için havza bazında planlama yapılacak ve su kaynakları üzerindeki baskı azaltılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	698.1. Büyükşehir belediyesi haricindeki yerlerde il bazında su kanalizasyon idarelerinin kurulması için mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	698.3. SUKAP programı fiziki kayıpların azaltılmasına yönelik olarak geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	698.4. Atıksu arıtma tesislerinin etkin şekilde çalıştırılması için KÖİ modeli yaygınlaştırılacak, atıksuya ilişkin denetim, teknik bilgi eksikliği ve kapasite gibi mevcut engellerin hızlı ve etkin şekilde üstesinden gelinecektir.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	699.1. Katı atıkların geri dönüşümünde halkın bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	699.2. Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	699.3. Geri kazanılmış ikincil ürüne ait teknik standartlar geliştirilecek, teşvik ve yönlendirme mevzuatı iyileştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	699.4. Atıkların ayrı toplama sistemi yaygınlaştırılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	700.1. Katı Atık Programının uygulanmasının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	701.1. İmar planları ile ulaşım ana planlarının uyumlu olmasını sağlayacak bir koordinasyon mekanizması kurulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	703.1. Yaya trafiğinin kesintisiz hale getirilmesi için yaya yolları ve kaldırımlar ile ilgili standartlar oluşturulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	703.3. Bisiklet kullanımını teşvik etmek amacıyla yasal ve finansal destek mekanizmaları hayata geçirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı	703.4. Bisiklet yolu master planı ve uygulama planı hazırlanacak, bu kapsamda yeni bisiklet yolları yapılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma	706.1. Köylerin mahalli müşterek nitelikli altyapı ve üst yapı ihtiyaçlarının giderilmesi için büyükşehir olmayan iller için KÖYDES kapsamında; büyükşehir belediyesi bulunan illerde köy ve belden mahalleye dönen yerleşim yerlerinde ise Büyükşehirlerin Kırsal Altyapısı Projesi (KIRDES) kapsamında köylerin ve beldelerin kaliteli ve erişilebilir yol ağı, içme suyu, atık su tesisi, küçük sulama tesisi yapım işleri için finansal destek sağlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma	706.2. KÖYDES kapsamında kırsal altyapı hizmetleri için ayrılan kaynakların verimli ve etkin kullanımı için KÖYDES izleme sistemi oluşturulacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma	706.4. Kırsal alanda yerleri kamulaştırılanlar öncelikli olmak üzere, çeşitli risk faktörlerine bağlı olarak ihtiyaç duyulan yeniden yerleşim ve iskân faaliyetleri kapsamında can ve mal güvenliğini tehdit eden yapıların yerine, köyün bitişiğinde veya belirlenecek alanlarda uygun yapılar yapılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma	706.5. Kırsal iskân için ayrılan kaynakların etkin kullanımı için bir koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	713.1. Kamu kurum ve kuruluşlarının birbirleri ve mahalli idareler ile yetki ve görevlerindeki uyumun geliştirilmesi, çatışmaların giderilmesine ve uygulamada eşgüdüm ile diğer paydaşlarla işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik mevzuat çalışmaları gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	713.2. Çevresel etki değerlendirmesi, stratejik çevresel değerlendirme, izin, lisans, izleme ve denetim mekanizmaları ve kapasiteleri geliştirilecek ve bu konularda mevzuat güçlendirilerek gerekli yazılım, makine ve teçhizat ihtiyacı giderilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	713.3. Toplumun çevre bilincini artırmaya yönelik çevre ve doğa koruma ile sürdürülebilir üretim ve tüketim konularında eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	713.4. Çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	714.1. Sera gazı emisyonuna sebep olan binalar ile enerji, sanayi, ulaştırma, atık, tarım ve ormancılık sektörlerinde emisyon kontrolüne yönelik Niyet Edilmiş Ulusal Katkı çerçevesinde çalışmalar yürütülecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	714.2. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlama kapasitesini artırmaya yönelik ulusal ve bölgesel uyum stratejilerini içeren planlama, uygulama ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütülecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	714.3. İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	715.1. Yerel düzeyde hava kalitesi eylem planları oluşturulacak, kirlilik ve emisyon kontrolüne yönelik mevzuat güncellenecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	715.2. Bölgesel temiz hava merkezleri güçlendirilerek hava kalitesi yönetim kapasitesi geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	715.3. Hava kalitesinin modellenmesi ve izlenmesine yönelik araştırmalar yapılacak ve altyapı geliştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	717.1. Kara ve denizdeki korunan alan miktarı artırılarak bu alanların etkin yönetiminin sağlanması için yeşil koridor oluşturulması, planlama ve altyapı çalışmaları gibi uygulamalar gerçekleştirilecektir.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	718.1. Büyük endüstriyel kazalara karşı risk yönetimi ve acil müdahale kabiliyetleri geliştirilecektir.

2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	718.2. Uluslararası yükümlülükler kapsamında kimyasalların etkin yönetimine yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması	719.1. Türkiye genelinde yerleşim alanlarının stratejik gürlütü haritaları hazırlanacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması - 720.1	720.1. Toplama, izleme ve değerlendirme süreçleri ile kalitesi açısından çevresel veri geliştirilecek ve kullanımına yönelik kapasite artırılabacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.8. Afet Yönetimi	724.1. İstanbul'daki kritik alt yapı tesislerinin afetlere karşı dayanıklılığı artırılabacaktır.
2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre 2.4.8. Afet Yönetimi	725.1. Kamu hizmet binalarının envanterini çıkarma ve afetlere karşı güçlendirme çalışmalarına devam edilecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.1. Hukuk Devleti ve Demokratikleşme	743. Kamu hizmetlerinin vatandaşla en yakın idari birimler eliyle yürütülmesi ve vatandaş memnuniyetinin üst düzeye çıkarılması için yerel yönetimlerin hizmet sunma kapasitesinin artırılması, daha şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.1. Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik, İdari Yapılanma ve Politika Yapımı	782.1. Kent konseylerinin daha aktif hale getirilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.1. Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik, İdari Yapılanma ve Politika Yapımı	785.2. Yerel yönetimlerde imar değişikliği, kaynak tahsisi, önceliklerin belirlenmesi gibi karar alma süreçleri şeffaflaştırılacak, internet üzerinden yayımlanacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	797.1. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından stratejik plan hazırlama zorunluluğu olan belediyelerde hizmet önceliklendirmesi yapmak üzere rehber geliştirilecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	797.2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından geliştirilen rehber doğrultusunda büyükşehirlerden başlamak üzere, stratejik plan hazırlama zorunluluğu olan belediyelerde hizmet önceliklendirmesi-stratejik plan-kaynak tahsisi ilişkisini ele alan bir kıyas çalışması yapılması sağlanacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	798.1. Yerel yönetimlerin hizmetlerinin idari, mali ve teknik asgari standartları tespit edilecek; bu standartların uygulamasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.

2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	799.1. Yerel yönetimlerde çalışan personelin niteliğini artırmaya yönelik eğitimler verilecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	800.1. Dezavantajlı kesimlerin yerel yönetimlerdeki temsil ve karar alma süreçlerine katılım mekanizmaları güçlendirilecek, kent konseylerinde belirli bir oranda katılımı sağlanacak, alınacak önemli kararlarda halk oylamasına başvurulabilmesi gibi yollarla yerel hizmet sunumunda bu kesimlerin ihtiyaçlarının daha fazla dikkate alınması sağlanacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	801.1. Yerel yönetimlerde optimum hizmet ve coğrafi alan büyüklüğü tespit edilerek yerel hizmet gereklerine uygun, çoklu ölçüt tasnif sistemine dayalı yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılmasına ilişkin modelleme ve mevzuat çalışması yapılacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	801.2. Köy yerleşik alanlarının sürdürülebilirliği sağlanacak, büyükşehirlerde köyden mahalleye dönüşen yerlerde hizmet erişimi kolaylaştırılacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	801.3. Büyükşehir belediyeleriyle büyükşehir ilçe belediyelerinin çakışan yetki ve sorumlulukları nedeniyle ortaya çıkan hizmet aksamalarının giderilmesi için görev tanımları etkinlik temelli olarak yeniden değerlendirilecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	802.1. Yerel yönetimlerin kent esenliği ve güvenliğine ilişkin projeleri desteklenecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler	802.2. Küçük ölçekli belediyelerin sosyal donatı projeleri için finansman modeli geliştirilecektir.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.4. Yerel Yönetimler	812.7. Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Projesi tamamlanacaktır.
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.7. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları	843.1. Kurumsal stratejik planlar ile sektörel ve tematik politika belgeleri hazırlıklarında SKA'larla uyum gözetilecektir.

ORTA VADELİ PROGRAM (2023-2025)

BÜYÜME

Güvenli kentleşmenin sağlanmasını teminen afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, enerji verimliliği yüksek, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm çalışmaları hızlandırılacaktır.

YEŞİL DÖNÜŞÜM

İklim değişikliği nedeniyle, düşük karbon ekonomisine geçiş küresel ölçekte önem kazanmaktadır. İhracatımızda en büyük paya sahip olan AB, küresel düzeyde yaşanan enerji krizine bağlı olarak öncelikleri değişmiş görünmekle birlikte sıfır emisyonlu, kaynak verimli ve rekabetçi bir ekonomiye ulaşmak amacıyla yeşil dönüşüm politikalarında ilerleme kaydetmektedir. 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadelede benimsenen yeni yapısal dönüşüm perspektifi sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması bakımından önem arz etmektedir. Program döneminde iklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik alandaki çok yönlü etkileri dikkate alınarak kalkınma öncelikleri çerçevesinde ekonominin her alanında ve tüm sektörlerde yeşil dönüşüme yönelik adımlar atılmaya devam edilecektir.

- Net sıfır emisyon hedefine giden yolda orta vadeli düşük karbonlu büyüme stratejisi ortaya konulacak, sektörlerin yeşil dönüşüm için ihtiyaç duyacağı ilave yatırım miktarı tespit edilecek ve rekabet güçlerinin korunması amacıyla çeşitli destek mekanizmaları planlanacaktır.
- Sektörlerin mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalar çerçevesinde düşük karbonlu üretime geçişi için yol haritaları hazırlanacak ve uygulamalar teşvik edilecektir.
- 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda sürdürülen Ulusal Katkı Beyanı ve Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi ve Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlık çalışmaları, kalkınma planı başta olmak üzere üst politika belgeleriyle uyumlu olacak şekilde tamamlanacaktır.
- Yeşil dönüşüm altyapısının oluşturulması için başta tarım, sanayi, ulaştırma ve enerji sektörlerinde olmak üzere yeşil teknoloji Ar-Ge projeleri desteklenmeye devam edilecek, yeşil hidrojen ve enerji depolama gibi emisyon azaltılmasına katkı sağlayan teknolojilerin yatırım ekosistemi geliştirilecektir.
- Yeşil dönüşümde işgücü piyasasının adil geçişinin sağlanması için gerekli önlemler alınacaktır.
- İklim finansmanına erişim imkânları özel sektörün ihtiyaçları dikkate alınarak genişletilecek, verimlilik artıran, dönüştürücü nitelikli, katma değeri yüksek, sera gazı emisyon artışını sınırlayan ve yeşil becerileri artıran yatırımlara öncelik verilecektir.

- Başta ihracat yapan KOBİ'ler olmak üzere firmaların yeşil dönüşüme uyumlarını kolaylaştırmak üzere destek mekanizmaları geliştirilecek ve üretilen ürün ve hizmetlerin değer zincirindeki çevresel ve sosyal risklerin ölçülmesi, analizi ve yönetimi konusundaki kapasite geliştirilecektir.
- AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizmasına (SKDM) geçiş dönemi iyi değerlendirilerek SKDM'den hızlı etkilenecek sektörler için en düşük maliyetle emisyon azaltımına yönelik politikalar hayata geçirilecektir.
- SKDM'ye uyum kapsamında etkin işleyen Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi geliştirilecek, mevcut vergilerin karbon vergisine dönüştürülmesi konusunda Türk Vergi Sistemi gözden geçirilecek ve karbon fiyatlandırma araçlarının kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.
- İklim değişikliğinin oluşturacağı olumsuz etkilerden, ülkemiz tarımını ve çiftçilerimizi korumak için tarım sigortasının koruma altına aldığı ürünler ve riskler bazında kapsamı genişletilecektir.
- Çevresel olarak sürdürülebilir bir iktisadi faaliyetin taşınması gereken nitelikleri belirleyen ve yeşil boyamaya karşı koruma sağlayacak, uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten bilimsel temelli Ulusal Yeşil Taksonomi mevzuatı hazırlanacaktır.
- Verimliliği artıran ve atık yönetimine katkıda bulunan döngüsel ekonomiye geçiş için bütüncül bir Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı hazırlanacaktır.
- Yeşil Organize Sanayi Bölgesi ile Yeşil Endüstri Bölgesi sertifikasyon sistemi tamamlanarak; çevreye duyarlı, sürdürülebilir sanayi ve döngüsel ekonomi alanları oluşturulmasına hız verilecektir.
- Doğadaki kaynak kullanımının azaltılması ve geri dönüştürülmüş hammaddelerin ekonomiye kazandırılması amacıyla üretim ve tüketim faaliyetlerinden sonra ortaya çıkan atıklar döngüsel ekonomi ilkelerine uygun süreçler yoluyla tekrar üretim sürecine dâhil edilecek, geri kazanılmış ikincil ürüne ait standartlar belirlenecek, teşvik ve yönlendirme sistemi geliştirilecektir.
- Sıfır atık uygulamaları hane halkını da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır.
- Net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda korunan alan büyüklüğü artırılarak doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve biyolojik çeşitliliğin korunması sağlanacaktır.
- Karbon emisyonunun azaltılmasına yönelik orman varlığının artırılmasına, yeni yutak alanların oluşturulmasına edilecek, fidan ve tohum üretim ve ihracat kapasitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar sürdürülecektir.

B. AMAÇLAR VE HEDEFLER

VİZYON

“Sürdürülebilir Çevre, Medeniyetimizi Yaşatan, Çevreye Saygılı ve İklim Dostu Şehirler”

MİSYON

Ülkemizin ‘Yeşil Kalkınma’ hedeflerine ulaşmasını sağlamak üzere; çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, kültürümüzü yansıtan, yatay mimariyi esas alan, planlama, kentsel dönüşüm ve güvenli yapılaşma görevlerini etkin bir şekilde yürütmek.

AMAÇLAR VE HEDEFLER

AMAÇ 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.

- H 1.1.** Dönüşümü ve tasarrufu esas alan döngüsel ekonomi modeline geçilecek, sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, çevresel altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilerek vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.
- H 1.2.** İklim değişikliği ile mücadele edilmesi ve hava kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla emisyon azaltım çalışmaları yürütülecek, ulaşımda aktif hareketlilik arttırılacak, sanayide yeşil dönüşüm için mevcut en iyi tekniklerin farkındalığı sağlanacaktır.
- H 1.3.** İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele kapasitesi arttırılacak, doğal afetlerle mücadele için sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir.
- H 1.4.** Korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.
- H 1.5.** Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planlar ve altyapı eksiklikleri tamamlanarak korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

AMAÇ 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.

- H 2.1.** Çevre denetimi, risk değerlendirmeleri baz alınarak daha etkin hale getirilecek, çevresel göstergeler geliştirilecektir.
- H 2.2.** Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, ölçüm, analiz ve izleme altyapısı güçlendirilecektir.
- H 2.3.** Kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacak ve denizlerin kalitesi arttırılacaktır.
- H 2.4.** Çevresel değerlerimizin korunması ve toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi için eğitim programlar ile farkındalık projeleri gerçekleştirilecektir.

AMAÇ 3. Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.

H 3.1. Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

H 3.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği artırılacak, çevre dostu ürün ve hizmetler çevre etiket sistemi ile yaygınlaştırılacaktır.

H 3.3. Yeşil alan üreten, sürdürülebilir tarım yapan vatandaşlarımız ve temiz enerji yatırımı planlayan yatırımcılarımız hazine taşınmazları ile desteklenecektir.

AMAÇ 4. Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.

H 4.1. Şehirlerimizde doğayla iç içe yaşam alanları oluşturan Millet Bahçeleri 81 ilimizde yaygınlaştırılacak, şehirlerimizin kimliğini ve sosyal dokusunu esas alarak yatay mimarisiyle mahalle kavramını öne çıkaran mekânsal planlama ve kentsel tasarım çalışmaları yürütülecektir.

H 4.2. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.

H 4.3. Afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesiyle, kentin kendi dokusuna özgü dönüşüm stratejileriyle, mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içeren kentsel dönüşüm çalışmaları hızlandırılacaktır.

AMAÇ 5. Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.

H 5.1. Yerel yönetimlerin mali ve kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.

H 5.2. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacaktır.

H 5.3. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılarak nitelikli personel istihdamı sağlanacaktır.

H 5.4. Yeşil kalkınma yolunda yerli ve milli akıllı şehir uygulamaları yaygınlaştırılacak, akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir ekosistem kurulacaktır.

H 5.5. Çevre sorunlarının tespiti ve iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik veri entegrasyonu sağlanarak analizler ve simülasyonlar yapılacak, teknolojik altyapı geliştirilecektir.

AMAÇ 6. Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.

H 6.1. Binaların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, enerji verimliliği ile su tasarrufu artırılabacaktır.

H 6.2. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

H 6.3. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi artırılabacaktır.

H 6.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.

H 6.5. İnşaat, mekanik ve elektrik tesisatı birim fiyatlarında yer alacak olan iş kalemleri için karbon salınımı az, enerji verimliliği yüksek, insan ve çevreye zarar vermeyen yeşil yapı malzemelerinin kullanılması ile ilgili birim fiyat çalışmaları yapılacaktır.

AMAÇ 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasitenin gelişmesini sağlamak.

H 7.1. Danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilerek, Bakanlık süreçlerinin iyileştirilmesine ve Bakanlığın kurumsal kimliğinin gelişimine katkı sağlanacaktır.

H 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital dönüşümü sağlanacaktır.

H 7.3. Bakanlığın nitelikli ve yetkin insan kaynağı oluşturmak için hizmet içi eğitimler gerçekleştirilecektir.

PROGRAM - ALT PROGRAM HEDEFLERİ VE STRATEJİK PLAN İLİŞKİSİ

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	ENERJİ VERİMLİLİĞİ	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması	SA 6: Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi	SA 3: Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi	SA 1: Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi	SA 1: Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek. SA 2: Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak. SA 3: Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI	Erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması	SA 1: Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması	SA 5: Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.
	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması	SA 6: Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.
	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması	SA 4: Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER	Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanması	Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanması alt programı, TOKİ Başkanlığınca yürütülmekte olup; şehit yakını ve gazilerin konut sahibi olmasını amaçlamaktadır.
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi	SA 5: Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak

C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI İDARE PERFORMANS BİLGİSİ

Program Adı:

**ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ,
VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI**

Alt Program Adı:

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Program Adı: ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI

Alt Program Adı: ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Gerekçe ve Açıklamalar:

Türkiye’de enerjinin etkin kullanılması, israfın önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması amacıyla 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” 2.5.2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için gerekli iş ve işlemler gerçekleştirilecektir. Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılacaktır. Binalar İle Yerleşmeler İçin Yeşil Sertifika Yönetmeliği kapsamında Yeşil Sertifika sisteminin kurulması ve işletilmesi, binalara Enerji Kimlik Belgesinin (EKB) alınması ve Türkiye’de inşaat ve yapı alanında enerji verimliliğinin geliştirilmesine katkı sağlamak, sektör ve toplumda farkındalığı arttırmak hedeflenmektedir.

Alt Program Hedefi:

Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi alan bina sayısı (kümülatif)	Adet	1.220.929	1.300.000	1.292.486	1.350.000	1.380.000	1.400.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi ve çevrenin korunması amacıyla yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği gereği 2011 yılında Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) yürürlüğe konulmuştur. 01.01.2011 yılından sonra yapı ruhsatı alan yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Bu gösterge Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) kullanılarak A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi oluşturulan binaların toplam sayısını ifade eder.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü / Binalarda Enerji Performansı uyg. (BEP-TR)

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Enerji kimlik belgesi alan bina sayısı	Adet	1.296.065	1.400.000	1.402.694	1.450.000	1.480.000	1.500.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ülkemizde binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi ve çevrenin korunması amacıyla yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği gereği 2011 yılında Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) yürürlüğe konulmuştur.

Hesaplama Yöntemi: Bu gösterge Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) kullanılarak Enerji Kimlik Belgesi oluşturulan tüm binaların sayısını ifade eder.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü / Binalarda Enerji Performansı uyg. (BEP-TR)

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (kümülatif)	Adet	60.364	75.000	73.057	85.000	95.000	105.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi ve çevrenin korunması amacıyla yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği gereği Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) yürürlüğe konulmuştur.

Hesaplama Yöntemi: Bu gösterge Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEP-TR) kullanılarak Enerji Kimlik Belgesi oluşturulan ve en az bir yenilenebilir enerji sistemi kullanan binaların toplam sayısını ifade eder.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü / Binalarda Enerji Performansı uyg. (BEP-TR)

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	Kilowatt Saat (KWh)	127,02	125	124,56	120	100	95

Göstergeye İlişkin Açıklama: Binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi ve çevrenin korunması kapsamında binalarda enerji performansı yönünden daha düşük tüketime sahip binalar inşa edilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda gösterge, enerji kimlik belgesi düzenlenen yeni konut binalarının yıllık ortalama enerji ihtiyacını (kWh/m².yıl) ifade eder.

Hesaplama Yöntemi: Yeni inşa edilen konut binalarının yıllık ortalama enerji ihtiyacının (kWh/m².yıl) cinsinden hesaplanmasıyla bulunur.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü / Binalarda Enerji Performansı uyg. (BEP-TR)

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri	188.845.000	134.834.099	1.431.511.000	1.788.564.000	2.089.965.000
Bütçe İçi	172.932.000	129.834.099	1.408.511.000	1.763.564.000	2.062.709.000
Bütçe Dışı	15.913.000	5.000.000	23.000.000	25.000.000	27.256.000
T O P L A M	188.845.000	134.834.099	1.431.511.000	1.788.564.000	2.089.965.000
Bütçe İçi	172.932.000	129.834.099	1.408.511.000	1.763.564.000	2.062.709.000
Bütçe Dışı	15.913.000	5.000.000	23.000.000	25.000.000	27.256.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri

Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığı arttırmak, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerini oluşturmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI
Alt Program Adı	ENERJİ VERİMLİLİĞİ
Alt Program Hedefi	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması
Faaliyet Adı	Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri
Açıklama	Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığı arttırmak, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerini oluşturmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	32.605.000	13.411.697	66.375.000	79.857.000	91.931.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	6.176.000	2.347.504	13.713.000	16.485.000	18.967.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	417.000	175.688	940.000	1.094.000	1.186.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	133.734.000	113.899.210	1.327.483.000	1.666.128.000	1.950.625.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	172.932.000	129.834.099	1.408.511.000	1.763.564.000	2.062.709.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	15.913.000	5.000.000	23.000.000	25.000.000	27.256.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	15.913.000	5.000.000	23.000.000	25.000.000	27.256.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	188.845.000	134.834.099	1.431.511.000	1.788.564.000	2.089.965.000

Program Adı:

**HAZİNE VARLIKLARININ VE
YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ

Program Adı: HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ

Alt Program Adı: HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ

Gerekçe ve Açıklamalar: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından, sektörel ve ekonomik ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine taşınmazlarının tahsis, kiralama, irtifak hakkı tesisi ve satış işlemlerine ilişkin süreçlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

Alt Program Hedefi: Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Milyon m ²	146,7	150	180	185	200	220

Göstergeye İlişkin Açıklama: Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün tarım ve hayvancılık amaçlı olarak kiralanmak üzere ilana çıktığı alanların toplam yüzölçümü veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi metrekare cinsinden yapılmakta ve ölçülmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Tarım ve hayvancılık amaçlı kiralama ilanına çıkılan alanların yüzölçümlerinin metrekare cinsinden toplamı alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmazın değeri (Kümülatif)	Milyar TL	15,05	17	30	33	35	37

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmazların değerlerinin toplamını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmazların sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	Yüzde	22	10	71	10	10	10

Göstergeye İlişkin Açıklama: Hazine taşınmazlarının yönetiminden elde edilen gelirlerin artırılması amaçlanan göstergede milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artış oranı veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi, yüzde cinsinden yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artış oranı yüzdesel olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı (Kümülatif)	Adet	603.385	620.000	657.007	660.000	670.000	680.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/devri yapılacak taşınmaz toplamı veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi, adet cinsinden kümülatif olarak yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/devri yapılacak taşınmaz sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
5- Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı (kümülatif)	Adet	69.680	80.000	107.428	110.000	112.000	115.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Tarımsal amaçlı satışı yapılan arazilerin toplam sayısı veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi, "adet" cinsinden kümülatif olarak yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Tarımsal amaçlı satışı yapılan arazilerin sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
6- Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi (kümülatif)	Adet	54.367	60.000	64.964	65.000	70.000	75.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Tarımsal amaçlı kiraya verilen arazilerin toplam sayısı veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi, "adet" cinsinden kümülatif olarak yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Tarımsal amaçlı kiraya verilen arazi miktarı sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
7- Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Milyon m ²	82.7	100	103	120	130	160

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmazların yüzölçümü toplamı veri olarak girilmektedir. Yılda 4 çeyrek bilgi girişi "milyon metrekare" cinsinden yapılmakta ve "kümülatif" olarak yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmazların yüzölçümü toplamı m² cinsinden ölçülmekte ve kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri	63.791.000	551.210.071	307.230.000	378.453.000	440.072.000
Bütçe İçi	63.791.000	551.210.071	307.230.000	378.453.000	440.072.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri	52.182.000	10.506.606	103.562.000	124.946.000	143.774.000
Bütçe İçi	52.182.000	10.506.606	103.562.000	124.946.000	143.774.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri	184.795.000	87.663.095	373.880.000	450.338.000	516.880.000
Bütçe İçi	179.795.000	85.663.095	367.880.000	443.838.000	509.880.000
Bütçe Dışı	5.000.000	2.000.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000
T O P L A M	300.768.000	649.379.772	784.672.000	953.737.000	1.100.726.000
Bütçe İçi	295.768.000	647.379.772	778.672.000	947.237.000	1.093.726.000
Bütçe Dışı	5.000.000	2.000.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri

Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınması, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerinin taleplerini karşılayacak şekilde sunulması faaliyetlerini ifade etmektedir.

Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri

Hazine taşınmazları, satış, kiralama, kullanma izni ve irtifak hakkı tesisi suretiyle kamu yararı gözetilerek etkin yöntemlerle ekonomiye kazandırılarak gelir artışı sağlanacaktır.

Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri

Hazine taşınmazları üzerinde ağaçlandırma başta olmak üzere tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasının desteklenmesi sağlanacak; kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde Hazinenin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların edinim ve yönetim işlemleri yürütülecektir.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ
Alt Program Adı	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ
Alt Program Hedefi	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi
Faaliyet Adı	Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri
Açıklama	Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınması, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerinin taleplerini karşılayacak şekilde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	46.510.000	11.290.137	92.101.000	111.150.000	127.958.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	4.658.000	1.504.191	9.955.000	12.013.000	13.830.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	623.000	260.230	1.174.000	1.399.000	1.553.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	12.000.000	538.155.514	204.000.000	253.891.000	296.731.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	63.791.000	551.210.071	307.230.000	378.453.000	440.072.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	63.791.000	551.210.071	307.230.000	378.453.000	440.072.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ
Alt Program Adı	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ
Alt Program Hedefi	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi
Faaliyet Adı	Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri
Açıklama	Hazine taşınmazları, satış, kiralama, kullanma izni ve irtifak hakkı tesisi suretiyle kamu yararı gözetilerek etkin yöntemlerle ekonomiye kazandırılarak gelir artışı sağlanacaktır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	46.539.000	8.813.763	92.172.000	111.223.000	128.045.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	4.658.000	1.321.161	9.955.000	12.013.000	13.830.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	985.000	371.682	1.435.000	1.710.000	1.899.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	52.182.000	10.506.606	103.562.000	124.946.000	143.774.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	52.182.000	10.506.606	103.562.000	124.946.000	143.774.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ
Alt Program Adı	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ
Alt Program Hedefi	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi
Faaliyet Adı	Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri
Açıklama	Hazine taşınmazları üzerinde ağaçlandırma başta olmak üzere tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasının desteklenmesi sağlanacak; kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların edinim, yönetim ve elden çıkarma işlemleri yürütülecektir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	145.447.000	69.283.786	295.340.000	355.981.000	409.803.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	22.105.000	11.400.060	48.021.000	57.874.000	66.626.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	10.359.000	4.518.105	22.719.000	27.060.000	30.028.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	1.884.000	461.144	1.800.000	2.923.000	3.423.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	179.795.000	85.663.095	367.880.000	443.838.000	509.880.000
Döner Sermaye	5.000.000	2.000.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	5.000.000	2.000.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	184.795.000	87.663.095	373.880.000	450.338.000	516.880.000

Program Adı:

**ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE
SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

**KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT
VARLIKLARININ KORUNMASI**

Program Adı: ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ

Alt Program Adı: KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI

Gerekçe ve Açıklamalar: Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları artırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecek ve doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki altyapı tesisleri ve planları tamamlanarak korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

Alt Program Hedefi: Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	Adet	126	131	132	140	143	147

Göstereye İlişkin Açıklama: 2022 yılı yatırım programı kapsamındaki projeler için mali katkı protokolleri imzalanmış olup çalışmalar devam etmektedir. Diğer projelere ait mali katkı protokol çalışmaları devam etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Çevre düzenleme projelerinin sayısı kümülatif toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	Adet	52	66	54	58	62	66

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yatırım programı kapsamında imar uygulaması yapılan yerleşim yerlerinin sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: İmar uygulaması yapılan yerleşim yerlerinin sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	Adet	45	280	290	300	320	340

Göstergeye İlişkin Açıklama: Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanlarının devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerinde Bakanlığımızca kiralanın ve kullanma izni verilen toplam sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kiralanan ve kullanma izni verilen alanların sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Korunan alan sayısı (Doğal Sit, Özel Çevre Koruma Bölgesi) (Kümülatif)	Adet	1.052	1.200	1.184	1.300	1.400	1.500

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ülkemizde korunması gereken alanların tespitlerinin yapılarak, koruma altına alınması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Ülkemizde korunması gereken alanların sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
5- Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı	Sayı	74	81	81	88	96	104

Göstergeye İlişkin Açıklama: Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinden yatırım programına alınan projelerin sayısını göstermektedir. Yatırım programı kapsamındaki projeler için mali katkı protokolleri imzalanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Korunan alanlarda mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
6- Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	Oran	11,9	14	12,63	17	17,2	17,4

Göstergeye İlişkin Açıklama: Türkiye'deki korunan alanların ülke yüzölçümüne oranını göstermektedir. Korunan alan miktarımızı, OECD hedeflerimiz doğrultusunda denizel ve karasal alanlarda artırmak hedeflenmiştir.

Hesaplama Yöntemi: Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
7- Onaylanan imar planı sayısı (kümülatif)	Adet	1.209	1.400	1.364	1.550	1.650	1.800

Göstergeye İlişkin Açıklama: Korunan alanlarda onaylanan imar planlarının sayısını göstermektedir. Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanlarında yapılaşma şartlarını belirleyen her tür ve ölçekteki çevre düzeni planı, nazım ve uygulama imar planları ile koruma amaçlı imar planlarının yapılması, yaptırılması ve onaylanması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Korunan alanlarda onaylanan imar planlarının sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
8- Su kalitesi izlenen nokta sayısı	Adet	258	300	365	400	450	500

Göstergeye İlişkin Açıklama: Su kalitesi izlenen noktaların toplam sayısını göstermektedir. Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde Su Kalitesi ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Verimliliğinin İzlenmesi Projesi kapsamında ihaleye çıkmış olup, izleme çalışmaları devam edecektir.

Hesaplama Yöntemi: Su kalitesi izlenen noktaların sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
9- Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	Adet	88	100	110	150	180	210

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ülkemizdeki mağaralar teknik esaslara göre araştırılmaktadır. Mağaraların tesciline esas teknik değerlendirme raporları hazırlanmaya/hazırlanmaya devam edilmekte olup, raporların bitiminden sonra ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarına iletilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağaraların sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
10- Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı (kümülatif)	Adet	83	210	100	230	250	250

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporlarına göre Ülkemizde korunması gereken alanların tespit edilerek tescil edilmesi amaçlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan öneri doğal sit alanlarının sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
11- Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı (kümülatif)	Adet	19	21	19	22	22	23

Göstergeye İlişkin Açıklama: İlgili kurumların söz konusu bölgelere ilişkin kurum görüşleri doğrultusunda tespit edilen ve tescili yapılan Özel Çevre Koruma Bölgelerinin toplam sayısını göstermektedir. Arazi incelemeleri sonucunda gerekçe rapor ve ilgili kamu kurum kuruluşların görüşleri doğrultusunda ilana esas dosya Cumhurbaşkanlığı makamına sunulmaktadır. Potansiyel Özel Çevre Koruma Bölgeleri tespiti üzerinde çalışmalar, bu bölgelerin ÖÇKB kriterlerine uygunluğu bakımından sürdürülmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgelerinin sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
12- Yeniden değerlendirilen alan sayısı	Adet	560	700	605	830	900	1.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Doğal sit alanlarının derecelerinin tekrar değerlendirilmesi sonucunda yeniden değerlendirilen korunan alanların toplam sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yeniden değerlendirilen korunan alanların toplam sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım	64.315.000	14.113.137	358.700.000	428.745.000	493.631.000
Bütçe İçi	51.547.000	3.113.137	218.700.000	283.745.000	343.631.000
Bütçe Dışı	12.768.000	11.000.000	140.000.000	145.000.000	150.000.000
Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma	183.739.000	107.325.157	386.780.000	458.451.000	512.201.000
Bütçe İçi	181.739.000	105.325.157	366.780.000	436.201.000	488.101.000
Bütçe Dışı	2.000.000	2.000.000	20.000.000	22.250.000	24.100.000
T O P L A M	248.054.000	121.438.294	745.480.000	887.196.000	1.005.832.000
Bütçe İçi	233.286.000	108.438.294	585.480.000	719.946.000	831.732.000
Bütçe Dışı	14.768.000	13.000.000	160.000.000	167.250.000	174.100.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım

Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinde yaşayan insanların yaşam kalitesini ve standartlarını artıracak nitelikte koruma kullanma dengesini gözeterek imar planları oluşturulacaktır. Bu yolla devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır.

Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma

Korunan alanların tescil, onay, ilan süreci yürütülecek; doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunması ve izlenmesi sağlanacak ve yönetim planları hazırlanacaktır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ
Alt Program Adı	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI
Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi
Faaliyet Adı	Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım
Açıklama	Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinde yaşayan insanların yaşam kalitesini ve standartlarını artıracak nitelikte koruma kullanma dengesini gözeterek imar planları oluşturulacaktır. Bu yolla devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	10.974.000	37.388	21.866.000	26.388.000	30.373.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.546.000	0	3.304.000	3.987.000	4.590.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	547.000	75.749	1.130.000	1.348.000	1.497.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	16.819.000	0	12.550.000	63.806.000	111.957.000
Sermaye Transferleri	21.661.000	3.000.000	179.850.000	188.216.000	195.214.000
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	51.547.000	3.113.137	218.700.000	283.745.000	343.631.000
Döner Sermaye	12.768.000	11.000.000	140.000.000	145.000.000	150.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	12.768.000	11.000.000	140.000.000	145.000.000	150.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	64.315.000	14.113.137	358.700.000	428.745.000	493.631.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ
Alt Program Adı	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI
Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi
Faaliyet Adı	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma
Açıklama	Korunan alanların tescil, onay, ilan süreci yürütülecek; doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunması ve izlenmesi sağlanacak ve yönetim planları hazırlanacaktır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	138.468.000	86.644.933	283.071.000	341.083.000	392.647.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	24.178.000	14.404.031	52.695.000	63.478.000	73.076.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.174.000	3.574.823	16.926.000	20.165.000	22.378.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	11.919.000	701.370	14.088.000	11.475.000	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	181.739.000	105.325.157	366.780.000	436.201.000	488.101.000
Döner Sermaye	2.000.000	2.000.000	20.000.000	22.250.000	24.100.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	2.000.000	2.000.000	20.000.000	22.250.000	24.100.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	183.739.000	107.325.157	386.780.000	458.451.000	512.201.000

Program Adı:

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Alt Program Adı:

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA

Program Adı: SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Alt Program Adı: ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA

Gerekçe ve Açıklamalar: Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla katı atık ve atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı artırılabacaktır. Çevre kalitesinin iyileştirilmesi ve takip edilmesi amacıyla alıcı ortamlar izlenecek ve denetlenecek, deniz suyu kalitesi ve hava kalitesine yönelik haritalar hazırlanacak ve yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçleri etkin bir şekilde uygulanacaktır.

Alt Program Hedefi: Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi

Performans Göstergeleri

Anahtar Göstergeler:

- 1- Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
- 2- Katı atık düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı
- 3- Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı

Anahtar Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	Yüzde	97	89,2	93	95	97

Göstergeye İlişkin Açıklama: Atık su arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranını göstermektedir. Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla belediye yerleşim yerlerinden kaynaklanan atıksuların arıtılarak deşarj edilmesi önem arz etmektedir. Büyük yerleşim yerlerinin atıksu arıtma tesisleri büyük oranda tamamlanmış olup Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) olmayan yerleşim yerlerinin çoğunluğu teknik ve ekonomik yapıları zayıf olan küçük belediyelerdir.

Hesaplama Yöntemi: Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranının toplam belediye nüfusuna olan yüzdesi alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü - Atıksu Bilgi Sistemi

Anahtar Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Katı atık düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	Yüzde	88	89	90	93	95

Göstergeye İlişkin Açıklama: Katı atık toplama ve düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranını göstermektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi faaliyetleri belediyelerin görev ve yetkileri arasında bulunmaktadır. Sürdürülebilirliğin sağlanması ve yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesislerini kurmaları amacıyla Katı Atık Programı (KAP) başlatılmış ve 2023 yılı sonuna kadar sürdürülmesi planlanmıştır. Atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfus oranının toplam belediye nüfusuna olan yüzdesi alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Anahtar Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	Ton	9,5	10,3	11,5	13,3	13,7

Göstergeye İlişkin Açıklama: Sıfır Atık Projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Entegre Çevre Bilgi Sistemine ilgili kurum, kuruluş ve işletmelerce girilen atık bilgilerinin toplamı ve oransal dağılım miktarı üzerinden kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Sıfır Atık farkındalık eğitimi alan kişi sayısı	Sayı	-	1.500.000	1.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Sıfır atık konusunda bilinç ve farkındalık oluşturmak amacıyla uzaktan eğitim ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı internet sayfası aracılığıyla farkındalık video eğitimi hazırlanarak hizmete sunulmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Sıfır atık farkındalık video eğitimine katılan kişi sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Artırılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	Yüzde	3,55	4	4,75	5	6	7

Göstergeye İlişkin Açıklama: İklim değişikliği ve su kaynakları üzerindeki baskının giderek artması, artırılmış atıksuların alternatif bir su kaynağı olarak döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde yeniden kullanımının önemini artırmaktadır. Atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmekle birlikte çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmalarına yönelik yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği sağlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Artırılmış atık suların yeniden kullanılma oranı alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü - Atıksu Bilgi Sistemi

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	Yüzde	89	97	89,2	93	95	97

Göstergeye İlişkin Açıklama: Atık su arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranını göstermektedir. Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla belediye yerleşim yerlerinden kaynaklanan atıksuların arıtılarak deşarj edilmesi önem arz etmektedir. Ülkemizde büyük kentlerin atıksu arıtma tesisleri büyük oranda tamamlanmış olup, atıksu arıtma tesisi (AAT) olmayan yerleşim yerlerinin çoğunluğu teknik ve ekonomik yapıları zayıf olan küçük belediyelerdir.

Hesaplama Yöntemi: Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranının toplam belediye nüfusuna olan yüzdesi alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü - Atıksu Bilgi Sistemi

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Bisiklet yolu mesafesi (kümülatif)	Km	1.522	2.548	1.615	4.048	4.200	4.500

Göstergeye İlişkin Açıklama: Bakanlığımız birimlerinden oluşturulan komisyon marifetiyle, yerel yönetimlerin proje başvuruları değerlendirilmekte ve uygun görülen projelere mali destek sağlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Bisiklet yolu mesafesi kümülatif olarak toplanarak kilometre cinsinden hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
5- ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	99	99	99	99	99	99

Göstergeye İlişkin Açıklama: Bakanlığımıza başvuru yapan ve ÇED Kararı verilen (Olumlu, Olumsuz, İade, İptal, Sonlandırma) projelerin süresi içerisinde sonuçlandırılma oranını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: ÇED başvurularının ilgili yönetmelikteki süreler dahilinde yapıp yapılmadığı oransal olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / e-ÇED Sistemi

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
6- Çevre bilincinin artırılmasına yönelik kamu spotu, tanıtım filmi ve medya çalışması sayısı	Adet	-	150	100	200	200	200

Göstergeye İlişkin Açıklama: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sosyal medya platformlarında yayınlanmak üzere, çevre bilincinin artırılmasına yönelik farkındalık sağlamak amacıyla bilgilendirici video ve içerikler hazırlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Çevre bilincinin artırılmasına yönelik kamu spotu, tanıtım filmi ve medya çalışması sayıları toplanarak hesaplanmaktadır

Verinin Kaynağı: Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
7- Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	Oran	40	45	100	45	50	55

Göstergeye İlişkin Açıklama: Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Çevre danışmanlık firmalarından denetim geçirenlerin sayısı oranlanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
8- Çevre dostu sokak mesafesi (kümülatif)	Km	8,14	36	9,14	60	70	80

Göstergeye İlişkin Açıklama: Bakanlığımız birimlerinden oluşturulan komisyon marifetiyle, yerel yönetimlerin proje başvuruları değerlendirilmekte ve uygun görülen projeler için çevre dostu sokak ve sokak sağlıklılaştırma çalışmalarına finansal destek sağlanmasına ilişkin iş ve işlemler gerçekleştirilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Çevre dostu sokak mesafesi kümülatif olarak toplanarak kilometre cinsinden hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
9- Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı	Adet	7	9	9	12	15	18

Göstergeye İlişkin Açıklama: Türkiye çevre etiketi sistemi kapsamında çevre etiketi kriterleri yayımlanmış olan ürün ve hizmet grubu sayısını belirtmektedir. Bakanlığımız ve Boğaziçi Üniversitesi iş birliği ile yürütülen "Kişisel Bakım ve Kozmetik Ürünleri" Sektöründe Ulusal Çevre Etiket Kriterlerinin Belirlenmesi üzerine çalışmalarımız sürdürülmektedir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile imzalanan protokol kapsamında bir ürünün daha eklenmesiyle yedi ürün grubunda kriterler oluşturulmuştur. Aynı protokol kapsamında 2023 yılında da yeni ürün gruplarında kriterler oluşturulacaktır.

Hesaplama Yöntemi: Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet gruplarının sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
10- Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	Yüzde	86	88	89	90	93	95

Göstergeye İlişkin Açıklama: Katı atık toplama ve düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranını göstermektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi faaliyetleri belediyelerin görev ve yetkileri arasında bulunmaktadır. Sürdürülebilirliğin sağlanması ve yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesislerini kurmaları amacıyla Katı Atık Programı (KAP) başlatılmış ve 2023 yılı sonuna kadar sürdürülmesi planlanmıştır. Atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfus oranının toplam belediye nüfusuna olan yüzdesi alınarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü - Atıksu Bilgi Sistemi

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
11- E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	99	98	94	99	99	99

Göstergeye İlişkin Açıklama: Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği listelerinde yer alan işletmelerin faaliyette bulunabilmeleri için çevre izin ve lisans belgesi almaları gerekmekte olup, bu süreç e-izin sistemi üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yönetmelikte tanımlı olan başvuru inceleme sürelerinin sistem tarafından otomatik kontrolü sonucunda temin edilmektedir.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS-E-İzin)

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
12- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol kapsamında yönetilen tesis sayısı (kümülatif)	Adet	35	130	236	250	280	300

Göstergeye İlişkin Açıklama: Endüstriyel Emisyonlar Direktifi (EED) Ek-1 kapsamında yer alan tesislerin uyum durumu ve yatırım maliyeti analiz edilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Entegre kirlilik önleme ve kontrol kapsamında tesislere yapılan saha ziyaretleri toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
13- Gürültü bariyeri alanı (kümülatif)	m ²	36.765	45.000	65.601	70.000	80.000	100.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yerel Yönetimler tarafından yapılan proje başvuruları içinden Bakanlığımız tarafından uygun bulunan alanları ifade etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yerel Yönetimler tarafından, gürültü bariyeri öngörülen alanlar üzerinden Bakanlığımıza yapılan başvurularda yer alan kısımların toplanması ile bulunmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
14- Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	Adet	360	365	365	380	382	383

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ulusal hava kalitesi izleme ağına bağlı istasyon sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / Hava Kalitesi İzleme İstasyonları / Sürekli İzleme Merkezi Yazılımı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
15- Hava kalitesinin iyileştirilmesi için destek sağlanan proje sayısı (kümülatif)	Adet	60	90	90	120	140	160

Göstergeye İlişkin Açıklama: Hava kalitesinin iyileştirilmesi için destek sağlanan projeler kapsamında çeşitli büyükşehir belediyelerine hava kalitesinin iyileştirilmesi için maddi destekle birlikte bisiklet yolları, yeşil yürüyüş yolları ve çevre dostu sokak projelerine katkı sağlanmıştır.

Hesaplama Yöntemi: Hava kalitesinin iyileştirilmesi için destek sağlanan projelerin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
16- Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	Adet	519	560	531	600	625	640

Göstergeye İlişkin Açıklama: Temiz denizlerimizin bir göstergesi olan mavi bayrak ödülü yılda bir kez verilen bir eko-etikettir. Her yıl ulusal jüri tarafından mavi bayrak sayısı belirlenip, onaylanmak üzere uluslararası jüriye gönderilir. Mavi Bayraklı Plajlara ilişkin sayılar, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı tarafından her yılın Mayıs ayında kesinleşmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Gönüllülük esasına dayanan uygulama, tesislerin başvurusu alınarak yapılır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
17- Metre seviyesinde hava kalitesi değerlerinin belirlendiği il sayısı (kümülatif)	Adet	25	37	37	59	81	81

Göstergeye İlişkin Açıklama: Hava kirliliğinin önlenerek kalitesinin iyileştirilmesi hedefine yönelik olarak hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin kirleticileri bazında hava kalitesi değerleri metre seviyesinde belirlenmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Metre seviyesinde hava kalitesi değerlerinin belirlendiği illerin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
18- Planlı birleşik çevre denetimi sayısı	Adet	1.965	2.060	2.060	2.165	2.270	2.385

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ulusal tesis ve faaliyetler her yıl çevre mevzuatı kapsamında denetlenmektedir. Çevre Denetim Yönetmeliği kapsamında Bakan Oluru alınarak onaylanan planlı birleşik denetimler yıllık program oluşturularak yapılmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Planlı birleşik çevre denetimlerinin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
19- Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile oluşumu engellenen plastik atık miktarı (kümülatif)	Ton	500.000	600.000	500.000	700.000	800.000	900.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla oluşumu engellenen kümülatif plastik atık miktarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Geri kazanım katılım payı dâhilinde yer alan bildirimlerden elde edilen verilerin değerlendirilmesi ile hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
20- Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	Yüzde	22,4	26	27,2	30	35	36

Göstergeye İlişkin Açıklama: Sıfır atık projesinin yaygınlaştırılması kapsamında evsel atık geri kazanım oranını ifade etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Entegre Çevre Bilgi Sistemine kurum/kuruluş ve işletmelerce girilen toplanan atık bilgilerinin toplamı ve oransal dağılımı

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
21- Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	Milyon Ton	7,2	9,5	10,3	11,5	13,3	13,7

Göstergeye İlişkin Açıklama: Sıfır Atık Projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Entegre Çevre Bilgi Sistemine ilgili kurum, kuruluş ve işletmelerce girilen atık bilgilerinin toplamı ve oransal dağılım miktarı üzerinden kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
22- Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı	Adet	20	21	36	40	43	46

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kamu Kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programlara Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği çerçevesinde başvuru esasına dayalı SÇD sürecinin uygulanmasını ifade eder.

Hesaplama Yöntemi: Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı toplanarak kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
23- Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	Yüzde	90	90	93	95	95	95

Göstergeye İlişkin Açıklama: Sürekli Atıksu İzleme (SAİS) ve Sürekli Emisyon İzleme Sistemlerinden (SEÖS) elde edilen yıllık veri yüzdesidir. SAİS için istasyonların bakımları esnasında veri kesintisi olabilmektedir. SEÖS için ise, tesislerin faaliyet alanı ve çalışma durumlarına göre baca ve tesis sayısı değişebilmekte ve bu değişiklik sürekli güncellenmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Sürekli Atıksu İzleme ve Sürekli Emisyon İzleme Sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesel olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / SAİS ve SEÖS İstasyonları

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
24- Toplam çevre denetimi sayısı	Adet	56.211	57.000	46.422	58.000	58.500	59.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Çevre Kanunu kapsamında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen çevre denetimlerinin (planlı, ani ve şikâyet) sayısı toplam çevre denetimi sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yıl içinde yapılan toplam çevre denetimi sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / e-Denetim Sistemi

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
25- Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	Adet	93	95	95	100	-	-

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yayınlanan çevresel gösterge sayılarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yayınlanan çevresel gösterge sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
26- Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (kümülatif)	Km	113	1.500	332,84	3.000	3.100	3.300

Göstergeye İlişkin Açıklama: Bakanlığımız birimlerinden oluşturulan komisyon marifetiyle, yerel yönetimlerin proje başvuruları değerlendirilmekte ve uygun görülen projelere mali destek sağlanmaktadır. Yeşil yürüyüş yolu yapımı için belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla Bakanlığımızca Yeşil Yürüyüş Yolu Master Planı Ön çalışması hazırlanmış olup, Bakanlığımız ile birlikte ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile bilgi alışverişinde bulunularak işbirliği içinde çalışmalar yürütülmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yeşil yürüyüş yolu mesafesi kümülatif olarak toplanarak kilometre cinsinden hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
27- Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	Adet	35	35	35	35	35	35

Göstereye İlişkin Açıklama: Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametrelerinde emisyon kapsamında yetkili laboratuvarlara, VOC's, PAH's ve Dioksin/ Franlarda kapsamları doğrultusunda numuneler alt bileşenlerde hazırlanmış soğuk zincir ile gönderilmekte olup, hedeflenen 35 parametreye ulaşılması planlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametrelerine ilişkin veriler istatistiki olarak değerlendirilerek laboratuvarların performansları belirlenecek ve rapor ile sunulacaktır.

Verinin Kaynağı: ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü / PT-LAK testindeki parametre sayısı

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Atıksu Yönetimi	168.125.000	86.251.231	349.769.000	421.248.000	484.332.000
Bütçe İçi	168.125.000	86.251.231	349.769.000	421.248.000	484.332.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	899.775.000	444.115.278	3.070.100.000	3.913.340.000	4.843.154.000
Bütçe İçi	899.775.000	444.115.278	3.070.100.000	3.913.340.000	4.843.154.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim	253.219.000	136.688.706	567.349.000	651.400.000	738.429.000
Bütçe İçi	253.219.000	136.688.706	522.349.000	601.400.000	683.429.000
Bütçe Dışı	0	0	45.000.000	50.000.000	55.000.000

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü	196.438.000	95.675.354	395.459.000	486.178.000	555.625.000
Bütçe İçi	187.838.000	91.675.354	380.239.000	470.958.000	540.405.000
Bütçe Dışı	8.600.000	4.000.000	15.220.000	15.220.000	15.220.000
Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi	31.449.000	78.343	54.921.000	57.309.000	60.154.000
Bütçe İçi	13.874.000	78.343	27.486.000	29.874.000	32.719.000
Bütçe Dışı	17.575.000	0	27.435.000	27.435.000	27.435.000
Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması	105.114.000	31.622.939	238.909.000	308.620.000	343.321.000
Bütçe İçi	84.510.000	21.622.939	205.553.000	247.166.000	276.604.000
Bütçe Dışı	20.604.000	10.000.000	33.356.000	61.454.000	66.717.000
Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek	19.383.000	13.606.340	49.588.000	42.769.000	47.590.000
Bütçe İçi	5.706.000	8.606.340	13.176.000	10.339.000	13.619.000
Bütçe Dışı	13.677.000	5.000.000	36.412.000	32.430.000	33.971.000
Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi	-	-	30.800.000	40.952.000	51.056.000
Bütçe İçi	-	-	800.000	952.000	1.056.000
Bütçe Dışı	-	-	30.000.000	40.000.000	50.000.000
T O P L A M	1.673.503.000	808.038.191	4.756.895.000	5.921.816.000	7.123.661.000
Bütçe İçi	1.613.047.000	789.038.191	4.569.472.000	5.695.277.000	6.875.318.000
Bütçe Dışı	60.456.000	19.000.000	187.423.000	226.539.000	248.343.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Atıksu Yönetimi

İlgili mevzuatta öngörülen şekilde atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmiş olup, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmaları için yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği sağlanmaktadır.

Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler

Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca çevre katkı payı ve geri kazanım katılım payı gelirleri elde edilmektedir. Bu gelirler ile belediyeler, il özel idareleri, birlikler ve kamu kurum ve kuruluşlarının çevre altyapı projeleri (çevre kirliliğinin giderilmesi, çöp konteyneri, sıfır atık ünitesi, atık su arıtma tesisi, kanalizasyon, derin deniz deşarjı, katı atık tesisi, bisiklet ve yürüyüş yolu, park projesi, çevre dostu ve sokak sağlıklılaştırılması) finanse edilmekte ve çevre temizlik araçları (çöp toplama aracı, arazöz, yol süpürme aracı, vidanjör vb.) için şartlı nakdi yardımlar yapılmaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim

Türkiye'nin plan ve programlama sistemine Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların SÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.

Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü

Hava kirliliği önlenerek hava kalitesi iyileştirilecek ve çevresel gürültü kirliliği azaltılacaktır. Hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin azot oksitler (NOX), metan içermeyen uçucu organik karbonlar (NMVOC), kükürt dioksit (SO2), amonyak (NH3), karbonmonoksit (CO) ve partiküler madde (PM) kirleticileri bazında her yıl ulusal emisyon envanteri oluşturulacak ve bu kirleticiler için ulusal emisyon envanteri projeksiyonları hazırlanacaktır.

Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi

Deniz çevresinin kirlenmesini önlemek ve kontrol etmek, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki ulusal mevzuat kapsamında denizlerimizde koruma çalışmaları yapılmaktadır. Kalıcı Organik Kirleticilere (KOK) ilişkin Stockholm Sözleşmesi gereğince Ülkemizin sözleşmede yer alan kimyasal maddeler ve bunları içeren stokların belirlenmesi ve bunların yönetimine yönelik gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması

Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi faaliyeti belediyelerin görev ve yetkileri arasında olduğundan, bu tesislerin yapım işleri belediyeler tarafından yürütülmektedir. Ayrıca, yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesisleri uygulamalarını gerçekleştirebilmeleri için önemli miktarda finansman ihtiyacının karşılanması ve yerel yönetimlerin teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Katı Atık Programı (KAP) projesi çalışmaları ile gerekli destek sağlanmaktadır. Sıfır Atık Projesinin ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mahalli idareler, kamu/kurum ve kuruluşları, bina ve yerleşkelerde sistem kurulumunun sıfır atık yönetmeliği uygulama takvimi doğrultusunda gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek Faaliyetleri

Avrupa Birliği tarafından IPA fonu ödeme planı Finansman Anlaşması ile belirlenmiştir. Proje bütçelerinin maksimum % 85'i AB IPA fonu katkısı, % 15'i ise ulusal katkıdan (Belediyeler, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve kapasite artırım proje sahibi olan diğer kamu kurumları) oluşmaktadır. Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen projelerin uygulama süreci Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı (ÇİSOP) Uygunluk tarihinin son günü olan 31.12.2026 tarihine kadar devam edecektir.

Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi

Toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi faaliyetleri kapsamında; kamu spotları, eğitim videoları, bilgilendirici yayınlar, dijital platform ve sosyal medya çalışmaları, etkinlik ve organizasyonlar olmak üzere birçok bilinç ve farkındalık çalışması yapılmaktadır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Atıksu Yönetimi
Açıklama	İlgili mevzuatta öngörülen şekilde atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmiş olup, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmaları için yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği de sağlanmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	139.518.000	71.105.029	285.394.000	343.867.000	395.858.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	23.888.000	12.082.282	52.146.000	62.815.000	72.313.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.719.000	3.063.920	12.229.000	14.566.000	16.161.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	168.125.000	86.251.231	349.769.000	421.248.000	484.332.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	168.125.000	86.251.231	349.769.000	421.248.000	484.332.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler
Açıklama	Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca çevre katkı payı ve geri kazanım katılım payı gelirleri elde edilmektedir. Bu gelirler ile belediyeler, il özel idareleri, birlikler ve kamu kurum ve kuruluşlarının çevre altyapı projeleri (çevre kirliliğinin giderilmesi, çöp konteyneri, sıfır atık ünitesi, atık su arıtma tesisi, kanalizasyon, derin deniz deşarjı, katı atık tesisi, bisiklet ve yürüyüş yolu, park projesi, çevre dostu ve sokak sağlıklılaştırılması) finanse edilmekte ve çevre temizlik araçları (çöp toplama aracı, arazöz, yol süpürme aracı, vidanjör vb.) için şartlı nakdi yardımlar yapılmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.588.000	3.058.676	68.100.000	80.341.000	88.725.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	675.000.000	157.655.000	1.982.000.000	2.618.220.000	3.406.284.000
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	203.187.000	283.401.602	1.020.000.000	1.214.779.000	1.348.145.000
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	899.775.000	444.115.278	3.070.100.000	3.913.340.000	4.843.154.000
Döner Sermaye	0	0	110.000.000	115.000.000	120.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	110.000.000	115.000.000	120.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	899.775.000	444.115.278	3.180.100.000	4.028.340.000	4.963.154.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim
Açıklama	Türkiye'nin plan ve programlama sistemine Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık arttırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların SÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	183.619.000	107.571.178	373.911.000	450.641.000	518.773.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	30.226.000	17.781.910	65.749.000	79.224.000	91.202.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.814.000	6.543.883	28.607.000	34.785.000	37.954.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	29.560.000	4.791.734	54.082.000	36.750.000	35.500.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	253.219.000	136.688.706	522.349.000	601.400.000	683.429.000
Döner Sermaye	0	0	45.000.000	50.000.000	55.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	45.000.000	50.000.000	55.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	253.219.000	136.688.706	567.349.000	651.400.000	738.429.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü
Açıklama	Hava kirliliği önlenerek hava kalitesi iyileştirilecek ve çevresel gürültü kirliliği azaltılacaktır. Hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin azot oksitler (NOX), metan içermeyen uçucu organik karbonlar (NMVOC), kükürt dioksit (SO2), amonyak (NH3), karbonmonoksit (CO) ve partiküler madde (PM) kirleticileri bazında her yıl ulusal emisyon envanteri oluşturulacak ve bu kirleticiler için ulusal emisyon envanteri projeksiyonları hazırlanacaktır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	141.543.000	76.152.974	290.444.000	349.906.000	402.810.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	23.888.000	12.654.309	52.146.000	62.815.000	72.313.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.898.000	2.868.071	12.456.000	14.836.000	16.465.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	14.980.000	0	21.970.000	13.680.000	3.500.000
Sermaye Transferleri	2.529.000	0	3.223.000	29.721.000	45.317.000
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	187.838.000	91.675.354	380.239.000	470.958.000	540.405.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	8.600.000	4.000.000	15.220.000	15.220.000	15.220.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	8.600.000	4.000.000	15.220.000	15.220.000	15.220.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	196.438.000	95.675.354	395.459.000	486.178.000	555.625.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi
Açıklama	Deniz çevresinin kirlenmesini önlemek, azaltmak ve kontrol etmek, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki ulusal mevzuat kapsamında denizlerimizde koruma çalışmaları yapılmaktadır. Kalıcı Organik Kirleticilere (KOK) ilişkin Stockholm Sözleşmesi gereğince Ülkemizin sözleşmede yer alan kimyasal maddeler ve bunları içeren stokların belirlenmesi ve bunların yönetimine yönelik gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	6.769.000	9.137	13.545.000	16.344.000	18.815.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	880.000	0	1.881.000	2.270.000	2.614.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	123.000	69.206	218.000	260.000	290.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	3.000.000	0	7.000.000	11.000.000	11.000.000
Sermaye Transferleri	3.102.000	0	4.842.000	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	13.874.000	78.343	27.486.000	29.874.000	32.719.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	17.575.000	0	27.435.000	27.435.000	27.435.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	17.575.000	0	27.435.000	27.435.000	27.435.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	31.449.000	78.343	54.921.000	57.309.000	60.154.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması
Açıklama	Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi faaliyeti belediyelerin görev ve yetkileri arasında olduğundan, bu tesislerin yapım işleri belediyeler tarafından yürütülmektedir. Ayrıca, yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesisleri uygulamalarını gerçekleştirebilmeleri için önemli miktarda finansman ihtiyacının karşılanması ve yerel yönetimlerin teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Katı Atık Programı (KAP) projesi çalışmaları ile gerekli destek sağlanmaktadır. Sıfır Atık Projesinin ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mahalli idareler, kamu/kurum ve kuruluşları, bina ve yerleşkelerde sistem kurulumunun sıfır atık yönetmeliği uygulama takvimi doğrultusunda gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	15.501.000	17.593.622	31.036.000	37.451.000	43.113.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	3.123.000	2.579.551	6.678.000	8.058.000	9.277.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	150.000	47.522	246.000	293.000	325.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	2.100.000	0	2.000.000	6.661.000	7.896.000
Sermaye Transferleri	63.636.000	1.402.245	165.593.000	194.703.000	215.993.000
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	84.510.000	21.622.939	205.553.000	247.166.000	276.604.000
Döner Sermaye	0	0	30.000.000	35.750.000	39.660.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	20.604.000	10.000.000	3.356.000	25.704.000	27.057.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	20.604.000	10.000.000	33.356.000	61.454.000	66.717.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	105.114.000	31.622.939	238.909.000	308.620.000	343.321.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek Faaliyetleri
Açıklama	Avrupa Birliği tarafından IPA fonu ödeme planı Finansman Anlaşması ile belirlenmiştir. Proje bütçelerinin maksimum % 85'i AB IPA fonu katkısı, % 15'i ise ulusal katkıdan (Belediyeler, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve kapasite artırım proje sahibi olan diğer kamu kurumları) oluşmaktadır. Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen projelerin uygulama süreci Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı (ÇİSOP) Uygunluk tarihinin son günü olan 31.12.2026 tarihine kadar devam edecektir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	2.649.000	7.488.937	5.371.000	6.483.000	7.475.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	643.000	1.117.402	1.379.000	1.662.000	1.913.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	0	0	0
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	2.414.000	0	6.426.000	2.194.000	4.231.000
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	5.706.000	8.606.340	13.176.000	10.339.000	13.619.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	13.677.000	5.000.000	36.412.000	32.430.000	33.971.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	13.677.000	5.000.000	36.412.000	32.430.000	33.971.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	19.383.000	13.606.340	49.588.000	42.769.000	47.590.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA
Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi
Faaliyet Adı	Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi
Açıklama	Toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi faaliyetleri kapsamında; kamu spotları, eğitim videoları, bilgilendirici yayınlar, dijital platform ve sosyal medya çalışmaları, etkinlik ve organizasyonlar olmak üzere birçok bilinç ve farkındalık çalışması yapılmaktadır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	800.000	952.000	1.056.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	0	0	800.000	952.000	1.056.000
Döner Sermaye	0	0	30.000.000	40.000.000	50.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	30.000.000	40.000.000	50.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	0	0	30.800.000	40.952.000	51.056.000

Program Adı:

**TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE
YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

**TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI,
GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI**

Program Adı: TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ

Alt Program Adı: TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI

Gereke ve Açıklamalar: Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla havza bütünlüğü esas alınarak çölleşme ve erozyonla mücadele kapsamında çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projeleri hazırlanmakta veya yürütülmektedir. Toprak kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve etkin kullanımı alt programı içerisinde bu plan ve projelerin gerektirdiği etüt ve proje işleri yürütülerek uygulanmakta ve uygulamalar izlenerek, kurumlara proje desteği verilmektedir. Bu çalışmalarla ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanmaktadır.

Alt Program Hedefi: Erozyon, sel heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması.

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, entegre havza projeleri sayısı (Kümülatif)	Adet	160	175	175	195	220	250

Göstergeye İlişkin Açıklama: Erozyon, sel, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kaybının azaltılması, ani doğal afetler karşısında sürdürülebilir güvenli yaşam standartlarının sağlanması amacıyla havza bazında ilgili kurum ve kuruluşlarla, yerel yönetimler, halk ve diğer ilgi gruplarla iş birliği çerçevesinde sel, çığ, heyelan ve erozyonla mücadele edilmektedir. Toprak ve doğal kaynakları koruma amaçlı hazırlanan projeleri ifade eder.

Hesaplama Yöntemi: Toprak ve tabii kaynakları korumak, erozyon, sel, çığ ve heyelan zararlarını azaltmaya yönelik hazırlanan proje sayısını ifade etmektedir.

Verinin Kaynağı: Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında projelendirilen saha büyüklüğü (Kümülatif)	Hektar	0	2.500	3.282	6.000	7.000	8.500

Göstergeye İlişkin Açıklama: İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele yöntemlerinin ilk sırasında karbon yutak alanları oluşturmak gelmektedir. Söz konusu yutak alanların oluşturulması teknik bir çalışmayı gerektirmekte olup, yetiştirme ortamının tüm yönleri ile etüt ve analizler yapılması zorunludur. Sahada gerçekleştirilen etüt ve toprak analiz sonuçlarına göre sahalarda projelendirilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadelede projelendirilen alan büyüklüğünü ifade etmektedir.

Verinin Kaynağı: Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- İl Karbon Yutak Envanteri sayısı	Adet	0	70	70	81	0	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: “İklim Dostu Karbon Nötr Şehirler Kapsamında Yerleşim Yerlerindeki Mevcut Karbon Tutulum Envanterinin Ortaya Konulması Projesi” kapsamında yerleşim yerlerindeki mevcut karbon tutulum envanterlerinin uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri yöntemleri kullanılarak belirlenmesine yönelik İ-tree model yaklaşımı, katsayı ve metodolojisi baz alınmaktadır. Yerleşim yerlerindeki ağaçlık alanların karbon tutma kapasitesi ve bunun ekonomik değeri uzman tarafından hesaplanarak raporlanacaktır. 2024 ve 2025 yıllarında ise kalibrasyon çalışmalarının yanı sıra yıllara sarı raporlamaları yapılacaktır.

Hesaplama Yöntemi: Uzaktan Algılama (UA) yöntemleri ve Coğrafi Bilgi Sistemleri yardımıyla İ-tree model yaklaşımı, katsayı ve metodolojisi baz alınacaktır.

Verinin Kaynağı: Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000
Bütçe İçi	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000
Bütçe İçi	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele

Sel, çığ ve heyelan zararlarının en aza indirilmesi, başta toprak olmak üzere tabii kaynakların korunması amacıyla eylem planları ve bölgesel gelişim projeleri kapsamında uygulama projeleri yapılacaktır. Çığ, kaya yuvarlanması, erozyon ve sel kontrolünde uygulanan yöntem ve çalışmaların tamamının bir arada görülebileceği aynı zamanda ulusal ve uluslararası alanda teknik personelin eğitimi amacıyla model sahalar oluşturulacaktır. Ulusal arazi örtüsü/kullanımı haritası oluşturulacaktır. Aynı kapsamda oluşturulan ulusal su ve rüzgâr erozyonu haritaları, çölleşme hassasiyet haritası ve toprak organik karbonu haritası gösterge ve kriterleri güncellenecektir.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ
Alt Program Adı	TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI
Alt Program Hedefi	Erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması
Faaliyet Adı	Çölleşme ve Erozyonla Mücadele
Açıklama	Sel, çığ ve heyelan zararlarının en aza indirilmesi, başta toprak olmak üzere tabii kaynakların korunması amacıyla eylem planları ve bölgesel gelişim projeleri kapsamında uygulama projeleri yapılacaktır. Çığ, kaya yuvarlanması, erozyon ve sel kontrolünde uygulanan yöntem ve çalışmaların tamamının bir arada görülebileceği aynı zamanda ulusal ve uluslararası alanda teknik personelin eğitimi amacıyla model sahalar oluşturulacaktır. Ulusal arazi örtüsü/kullanımı haritası oluşturulacaktır. Aynı kapsamda oluşturulan ulusal su ve rüzgâr erozyonu haritaları, çölleşme hassasiyet haritası ve toprak organik karbonu haritası gösterge ve kriterleri güncellenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	15.839.000	9.907.718	31.675.000	38.223.000	44.003.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	2.174.000	1.412.185	4.645.000	5.606.000	6.454.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.167.000	406.651	2.000.000	2.385.000	2.647.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	3.517.000	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	8.000.000	19.066	21.000.000	26.344.000	30.842.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	30.697.000	11.745.621	59.320.000	72.558.000	83.946.000

Program Adı:

**ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET
YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

MEKÂNSAL PLANLAMA ve KENTSEL DÖNÜŞÜM

Program Adı: ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ

Alt Program Adı: MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Gereke ve Açıklamalar: Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla iç içe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacaktır. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi ile kentsel tasarım çalışmaları yürütülerek işlem süreçleri hızlandırılacaktır.

Şehirlerde mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır. Kentsel dönüşümde il bazında dönüşüm stratejileri hazırlanacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek sosyal boyutu da dikkate alan uygulamalar yaygınlaştırılacak, dönüşüm projelerinin hızlı ve etkin yönetimi sağlanacaktır.

Alt Program Hedefi: Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması

Performans Göstergeleri

Anahtar Gösterge:

1- Kentsel Dönüşüm Kapsamına Alınan Bağımsız Birim Sayısı

Anahtar Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Kentsel dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı	Adet	1.507.199	1.815.000	1.754.496	1.950.000	2.100.000	2.250.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Dönüşüm Alanları (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı ve Yenileme Alanı) ve Riskli Yapılardaki Kentsel Dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısını ifade etmektedir. Bu çerçevede yılsonuna kadar kentsel dönüşüm kapsamına alınan toplam birim sayısının 1.815.000 adet olması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi: 6306 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2012 yılından itibaren tutulan verilerin istatistiksel analizi ile hesaplanmış olup, kentsel dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	Adet	-	12	0	6	26	-

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yeni şehircilik vizyonu çerçevesinde bahse konu çalışmaların yapılabilmesi için ülkemizdeki kentleşme sürecini izlemeye yardımcı olacak bir "endeks" ve "ölçütler seti"nin geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye Yaşanabilir Kentler Endeksi olarak tanımlanan bu endeks ile şehirlerimiz arasında sürdürülebilirlik ve yaşanabilirlik gibi ilkeler çerçevesinde işbirliğine dayanan bir rekabetin geliştirilmesine, desteklenmesine ve şehirlerimizde yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Hesaplama Yöntemi: "Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı" alan şehir sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- 'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	Adet	-	26	0	6	-	-

Göstergeye İlişkin Açıklama: Şehirlerin belirli ölçütlere göre değerlendirilmesi yapılacak ve bu durumda şehirlerin uluslararası alanda tanınmasına ve markalaşmasına olanak sağlanacaktır. "Şehir Beratı" ve "Özgün Mahalle Sertifikası" şehirlerimizin ve mahallelerimizin, değerlendirilmeleri ve bu değerlendirme süreci sonucunda alacakları bir ödül niteliğindedir. Bu değerlendirme için proje kapsamında hazırlanacak olan güncel ve uluslararası düzeyde "ölçütler seti" ve "endeks" denetim mekanizmaları olarak kullanılacaktır. Kullanılan bu yöntemler ile proje performans göstergesi olarak yerleşim sayısı ölçü birimini oluşturmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: «Özgün Mahalle Sertifikası» alan yerleşmelerin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	Adet	150.271	160.000	162.000	180.000	200.000	220.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayılarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahiplerinin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	Adet	862	850	1.097	1.200	1.400	1.600

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
5- Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	Milyon TL	20,4	49	16	52	54	56

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu miktarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
6- Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	Milyon TL	1.052	900	1.661	2.000	2.200	2.400

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Yapılan kira yardımı miktarı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
7- Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	Adet	37	60	54	80	100	120

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi ilgili belediye başkanlıklarınca hazırlanarak Bakanlığımıza iletilen yerleşim yeri sayılarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
8- Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	Adet	260	120	427	130	140	140

Göstergeye İlişkin Açıklama: Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel bilgisini göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayıları toplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
9- Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	Milyon m ²	67.8	70	71,5	81	0	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: Şehirlerimize daha yeşil ve ferah yaşam alanları kazandırmak, yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli şehirler oluşturmak amacıyla başlatılan ‘Yeşil Şehir Vizyonu Projesi’nin bir parçası olacak şekilde, Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları içerisinde önemli eylemlerden birisi olarak Millet Bahçeleri projelendirme ve yapım çalışmaları ülke genelinde yaygınlaştırılarak yürütülmektedir.

Millet Bahçeleri yer seçimi ve projelendirmesi 20/05/2020 tarih ve 2020/16 sayılı Genelge eki Millet Bahçesi Rehberi çerçevesinde yürütülmekte olup, 1.852.705 m² yeni alanda millet bahçesi yer seçim çalışmaları yapılmıştır. Gelinen süreçte 81 ilde, 69 milyon 847 bin 353 m² alanda, 442 adet Millet Bahçesi çalışmaları sürdürülmüş olup, 15 milyon 23 bin 552 m² alanda 127 millet bahçesi tamamlanmıştır. 54 milyon 823 bin 800 m² alanda 315 millet bahçesinin yapım, ihale, projelendirme ve yer seçim çalışmaları devam etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü, hizmete açılan ve çalışmaları devam eden millet bahçelerinin alan büyüklüğü tespit edilerek hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
10- Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	Sayı	25	60	71	75	80	85

Göstergeye İlişkin Açıklama: Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayılarını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: ARAAD Bilgi Sistemi

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
11- Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	Sayı	15	20	19	30	-	-

Göstergeye İlişkin Açıklama: Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme raporlarını ifade etmektedir. İmar planlarında ayrılmış bulunan ilgili sosyal altyapı alanı toplamının plan projeksiyon nüfusuna bölünmesiyle elde edilen değer planın standardı olarak kabul edilmektedir. Toplam 15 adet parametre olacak şekilde 2023 yılına kadar her yıl üç tane olmak üzere 30 büyükşehir belediyesinden verilerin elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayıları toplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri	10.687.000	1.400.373	20.944.000	25.272.000	29.092.000
Bütçe İçi	10.687.000	1.400.373	20.944.000	25.272.000	29.092.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Mekânsal Planlama ve Uygulama	196.223.000	110.415.679	397.691.000	508.402.000	582.938.000
Bütçe İçi	196.223.000	110.415.679	392.691.000	490.152.000	562.938.000
Bütçe Dışı	0	0	5.000.000	18.250.000	20.000.000
Kentsel Dönüşüm Uygulamaları	3.556.340.000	2.871.389.538	6.895.384.000	7.694.076.000	8.360.283.000
Bütçe İçi	806.340.000	620.000.538	3.265.384.000	3.894.076.000	4.340.283.000
Bütçe Dışı	2.750.000.000	2.251.389.000	3.630.000.000	3.800.000.000	4.020.000.000
T O P L A M	3.763.250.000	2.983.205.590	7.314.019.000	8.227.750.000	8.972.313.000
Bütçe İçi	1.013.250.000	731.816.590	3.679.019.000	4.409.500.000	4.932.313.000
Bütçe Dışı	2.750.000.000	2.251.389.000	3.635.000.000	3.818.250.000	4.040.000.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri

Şehirlerin rehabilite edilerek bölge nüfusuna nitelikli bir kentsel yaşamın ve mekânın sağlanarak aktivite alanlarının oluşturulması ve korunması ile bu alanlara ulaşılabilirlik sağlanacaktır. Daha yaşanabilir bir çevre sağlanarak kentsel kalitenin geliştirilmesi amacıyla millet bahçeleri yaygınlaştırılacaktır.

Mekânsal Planlama ve Uygulama

Sağlıklı, güvenli ve mekân kalitesi yüksek yerleşmeleri oluşturmak için; mekânsal planlama, afet zararlarını önlemeye yönelik kentsel dönüşüm proje ve uygulamaları ile altyapı hizmetlerini yürütmek, ulusal coğrafi bilgi sistemini kurmak ve Mekânsal Planlama sisteminin bütüncül bir bakışla ele alınması ve ulusal düzeyde mekânsal stratejilerin netleştirilmesi önem taşımaktadır. Planlama sisteminin en üst düzeyde ilke ve esaslarının ortaya konulması ve gerek kentsel gelişme ve kırsal planlama, gerekse kıyı alan ve bölgeleri bazında hedef ve stratejilerin hazırlanması amaçlanmaktadır.

Kentsel Dönüşüm Uygulamaları

Vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan ilan edilen alanlara ilişkin imar planı ve uygulama işlemleri Bakanlığımızca yapılarak onaylanmaktadır. Kentsel dönüşümle, özgün kimliğini koruyan, deprem ve afetlere hazırlıklı, estetik ve çevre dostu dönüşüm anlayışıyla zayıf ve dayanıksız olan bağımsız birimlerin dönüşümü gerçekleştirilecektir.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM
Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması
Faaliyet Adı	Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri
Açıklama	Şehirlerin rehabilite edilerek bölge nüfusuna nitelikli bir kentsel yaşamın ve mekânın sağlanarak aktivite alanlarının oluşturulması ve korunması ile bu alanlara ulaşılabilirlik sağlanacaktır. Daha yaşanabilir bir çevre sağlanarak kentsel kalitenin geliştirilmesi amacıyla millet bahçeleri yaygınlaştırılacaktır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	9.082.000	1.034.057	18.186.000	21.945.000	25.263.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.289.000	164.304	2.758.000	3.327.000	3.829.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	316.000	202.012	0	0	0
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	10.687.000	1.400.373	20.944.000	25.272.000	29.092.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	10.687.000	1.400.373	20.944.000	25.272.000	29.092.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM
Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması
Faaliyet Adı	Mekânsal Planlama ve Uygulama
Açıklama	Sağlıklı, güvenli ve mekân kalitesi yüksek yerleşmeleri oluşturmak için; mekânsal planlama, afet zararlarını önlemeye yönelik kentsel dönüşüm proje ve uygulamaları ile altyapı hizmetlerini yürütmek, ulusal coğrafi bilgi sistemini kurmak ve Mekânsal Planlama sisteminin bütüncül bakışla ele alınması ve ulusal düzeyde mekânsal stratejilerin netleştirilmesi önem taşımaktadır. Planlama sisteminin en üst düzeyde ilke ve esaslarının ortaya konulması ve gerek kentsel gelişme ve kırsal planlama, gerekse kıyı alan ve bölgeleri bazında hedef ve stratejilerin hazırlanması amaçlanmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	149.230.000	92.078.376	304.754.000	367.264.000	422.733.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	26.010.000	14.988.241	56.687.000	68.294.000	78.621.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.105.000	2.870.631	12.883.000	15.348.000	17.027.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	15.878.000	478.431	18.367.000	39.246.000	44.557.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	196.223.000	110.415.679	392.691.000	490.152.000	562.938.000
Döner Sermaye	0	0	5.000.000	18.250.000	20.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	5.000.000	18.250.000	20.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	196.223.000	110.415.679	397.691.000	508.402.000	582.938.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM
Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması
Faaliyet Adı	Kentsel Dönüşüm Uygulamaları
Açıklama	Vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan ilan edilen alanlara ilişkin imar planı ve uygulama işlemleri Bakanlığımızca yapılarak onaylanmaktadır. Kentsel dönüşümle, özgün kimliğini koruyan, deprem ve afetlere hazırlıklı, estetik ve çevre dostu dönüşüm anlayışıyla zayıf ve dayanıksız olan bağımsız birimlerin dönüşümü gerçekleştirilecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	155.752.000	80.538.555	317.892.000	383.100.000	441.020.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	26.347.000	13.348.002	57.427.000	69.187.000	79.648.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.913.000	3.580.398	61.811.000	73.429.000	81.380.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	617.828.000	522.533.584	2.828.254.000	3.368.360.000	3.738.235.000
Sermaye Giderleri	500.000	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	806.340.000	620.000.538	3.265.384.000	3.894.076.000	4.340.283.000
Döner Sermaye	250.000.000	118.931.000	480.000.000	500.000.000	520.000.000
Özel Hesap	2.500.000.000	2.132.458.000	3.150.000.000	3.300.000.000	3.500.000.000
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	2.750.000.000	2.251.389.000	3.630.000.000	3.800.000.000	4.020.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	3.556.340.000	2.871.389.538	6.895.384.000	7.694.076.000	8.360.283.000

Program Adı:

**ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET
YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

**AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ
HİZMETLERİ**

Program Adı: ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ

Alt Program Adı: AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ

Gerekçe ve Açıklamalar: E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacak ve işletilecek, kurumların coğrafi bilgi sistemini kullanması yaygınlaştırılarak kapasiteleri artırılabacaktır. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.

Alt Program Hedefi: E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Bulut Kent Bilgi Sistemi ekosistemine katılan belediye sayısı (Kümülatif)	Adet	765	1.200	1.330	1.390	0	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: 2022 yılında Bulut Kent Bilgi Sistemine katılan Belediye sayısı 1.258'e ulaşmış olup, 2023 yılsonu itibarıyla 1.390 belediyenin eko sisteme katılması planlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Bulut Kent Bilgi Sistemi ekosistemine katılan belediye sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	Adet	32	35	35	50	55	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planında akıllı şehir uygulamalarına yönelik merkezi rehberlik mekanizması tanımlanmaktadır. Gösterge ile akıllı şehir uygulamaları/çözümleri ile ilgili rehberlik yapılması tanımlanmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı kümülatif olarak toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	Adet	2	2	1	4	0	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: Coğrafi bilgi sistemi faaliyetlerinin, 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı ile uyumlu olmasını sağlamak ve stratejinin hayata geçirilmesindeki etkisinin değerlendirilmesi ve izleme ve raporlama faaliyetlerini gerçekleştirebilmek amacıyla performans değerlendirmesi gerçekleştirilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Stratejisi ve Eylem Planı dönemsel performans değerlendirme rapor sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler	21.820.000	46.863	25.979.000	28.542.000	33.039.000
Bütçe İçi	21.820.000	46.863	25.979.000	28.542.000	33.039.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri	5.040.000	1.770	25.870.000	13.663.000	5.974.000
Bütçe İçi	5.040.000	1.770	25.870.000	13.663.000	5.974.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	22.273.000	15.013.313	35.358.000	65.354.000	85.897.000
Bütçe İçi	22.273.000	15.013.313	35.358.000	65.354.000	85.897.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	49.133.000	15.061.946	87.207.000	107.559.000	124.910.000
Bütçe İçi	49.133.000	15.061.946	87.207.000	107.559.000	124.910.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler

Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü akıllı şehir strateji ve eylem planı dokümanı olan 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı 2019/29 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayınlanmıştır. Bu Genelge ile akıllı şehirler alanında müşterek çalışma kabiliyetinin kurumsal sorumluluklar dahilinde geliştirilmesi ve akıllı şehir politikalarına ulusal katmanda getirilen bütüncül bakış açısının hayata geçirilebilmesi, doğru proje ve faaliyetlerin sorumlularınca uygulanması amaçlanmaktadır. 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonunda yürütmesi sağlanacaktır.

Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri

Akıllı şehir uygulamalarının en başta gelen coğrafi uygulaması olan Kent Bilgi Sistemi – Kent Rehberi uygulamasının Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi üzerinden yerel yönetimlere tanımlanarak yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri

Gelecekte ülkemizde oluşması hedeflenen Coğrafi Bilgi Endüstrisinin yol haritasını içeren 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı 2020/1 sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. 2023 Türkiye hedefleri dikkate alınarak, ülkemizin coğrafi veri altyapısından faydalanmak isteyen tüm sektörlerle kaliteli, güncel ve dinamik coğrafi bilgi akışı sağlayacak, entegre coğrafi bilgi üretim ve paylaşım platformu olan Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi portalının kurulması ve işletilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ
Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması
Faaliyet Adı	Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler
Açıklama	Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü akıllı şehir strateji ve eylem planı dokümanı olan 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı 2019/29 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayınlanmıştır. Bu Genelge ile akıllı şehirler alanında müşterek çalışma kabiliyetinin kurumsal sorumluluklar dahilinde geliştirilmesi ve akıllı şehir politikalarına ulusal katmanda getirilen bütüncül bakış açısının hayata geçirilebilmesi, doğru proje ve faaliyetlerin sorumlularınca uygulanması amaçlanmaktadır. 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonunda yürütmesi sağlanacaktır.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	8.258.000	0	16.793.000	20.271.000	23.330.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.096.000	0	2.361.000	2.848.000	3.279.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	190.000	46.863	325.000	387.000	430.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	12.276.000	0	6.500.000	5.036.000	6.000.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	21.820.000	46.863	25.979.000	28.542.000	33.039.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	21.820.000	46.863	25.979.000	28.542.000	33.039.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ
Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması
Faaliyet Adı	Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri
Açıklama	Akıllı şehir uygulamalarının en başta gelen coğrafi uygulaması olan Kent Bilgi Sistemi – Kent Rehberi uygulamasının Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi üzerinden yerel yönetimlere tanımlanarak yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	40.000	1.770	170.000	203.000	224.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	5.000.000	0	25.700.000	13.460.000	5.750.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	5.040.000	1.770	25.870.000	13.663.000	5.974.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	5.040.000	1.770	25.870.000	13.663.000	5.974.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ
Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması
Faaliyet Adı	Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri
Açıklama	Gelecekte ülkemizde oluşması hedeflenen Coğrafi Bilgi Endüstrisinin yol haritasını içeren 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı 2020/1 sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. 2023 Türkiye hedefleri dikkate alınarak, ülkemizin coğrafi veri altyapısından faydalanmak isteyen tüm sektörlerle kaliteli, güncel ve dinamik coğrafi bilgi akışı sağlayacak, entegre coğrafi bilgi üretim ve paylaşım platformu olan Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi portalının kurulması ve işletilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	8.409.000	12.920.866	17.032.000	20.553.000	23.659.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.182.000	2.021.684	2.561.000	3.089.000	3.556.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	182.000	70.763	765.000	912.000	1.011.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	12.500.000	0	15.000.000	40.800.000	57.671.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	22.273.000	15.013.313	35.358.000	65.354.000	85.897.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	22.273.000	15.013.313	35.358.000	65.354.000	85.897.000

Program Adı:

**ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET
YÖNETİMİ**

Alt Program Adı:

ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA

Program Adı: ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ

Alt Program Adı: ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA

Gerekçe ve Açıklamalar: Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi artırılabilecektir. Kırsal yerleşmelerde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır. İnşaat sektöründe yerli ve iklim dostu malzeme kullanımını teşvik edilerek, yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacaktır, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.

Alt Program Hedefi: Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	1,14	2	2,77	2	2	2

Gösteregeye İlişkin Açıklama: Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yılı içerisinde yapılan büro denetim sayısını göstermektedir

Hesaplama Yöntemi: Sistemden alınan aktif yapı denetim kuruluş sayısı 2 ile çarpılır. Sistemden o döneme ait büro denetim sayısı alınır. Daha sonra sistemden alınan büro denetimi sayısı ile aktif yapı denetim kuruluş sayısının 2 ile çarpılması suretiyle bulunan sayının birbirine bölünmesiyle bir yüzdesel veri elde edilir ve bulunan yüzdesel verinin hedeflenen sayının ne kadarına tekabül ettiği bulunur.

Verinin Kaynağı: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	2	6	5	6	6	6

Göstereye İlişkin Açıklama: Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yıl içerisinde yapılan şantiye denetim sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Sistemden alınan üzerinde iş olan aktif yapı denetim kuruluş sayısı 6 ile çarpılır. Sistemden o döneme ait şantiye denetim sayısı alınır. Daha sonra sistemden alınan şantiye denetimi sayısı ile üzerinde iş olan aktif yapı denetim kuruluş sayısının 6 ile çarpılması suretiyle bulunan sayının birbirine bölünmesiyle bir yüzdesel veri elde edilir ve bulunan yüzdesel verinin hedeflenen sayının ne kadarına tekabül ettiği bulunur.

Verinin Kaynağı: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Denetlenen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı)	Adet	98	98	98	98	98	98

Göstereye İlişkin Açıklama: Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinden alınan toplam numunelerin içinde güvenli olanların oranı veri olarak alınmaktadır.

Hesaplama Yöntemi: Güvenilir Numune Sayısı/Toplam Numune Sayısı formülü ile hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
4- Enerji verimliliği iyileştirilmesi çerçevesinde yenilenen kamu hizmet binası sayısı (kümülatif)	Adet	30	158	156	230	330	430

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Uygulama Projesi kapsamında ihalesi tamamlanmış ve devam eden bina/blok sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Enerji Verimliliği İyileştirilmesi Çerçevesinde Yenilenen Kamu Hizmet Binaları yıllık olarak toplanarak kümülatif değer hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
5- Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	Adet	409	477	477	490	0	0

Göstergeye İlişkin Açıklama: Yöresel doku ve mimari özelliklerin belirlenmesi ve yaygınlaştırılması kapsamında 81 ilin kırsal alanında kullanılmak üzere yöresel mimariye uygun farklı tip ve büyüklükte konut projesi elde edilmektedir. Bölgenin mimari özellikleri göz önünde bulundurularak tespit edilen sayıda tip proje elde edilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Hazırlanan kırsal konut projelerinin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
6- Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	Adet	3.807	4.160	3.915	4.307	4.557	4.807

Göstergeye İlişkin Açıklama: İskân Kanunu gereği Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan hak sahibi ailelere tahsis edilen taşınmaz sayıları veya satın alınan konutların sayısının toplamını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
7- Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı	Adet	3.568	3.900	4.035	4.300	4.750	5.250

Göstergeye İlişkin Açıklama: Kamu ve özel sektör plan müelliflerine düzenlenen Plan Yapımı Yeterlilik Belgesinin yıllara ait toplam sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Önceki Yıl Kümülatif Belge Sayısı + Cari Yıl Net Basılan Belge Sayısı

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
8- Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı	Adet	39	42	46	44	46	48

Göstergeye İlişkin Açıklama: Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yıl içerisinde yapılan büro denetim sayısını göstermektedir.

Hesaplama Yöntemi: Sistemden alınan aktif yapı denetim kuruluş sayısı 2 ile çarpılır. Sistemden o döneme ait büro denetim sayısı alınır. Daha sonra sistemden alınan büro denetimi sayısı ile aktif yapı denetim kuruluş sayısının 2 ile çarpılması suretiyle bulunan sayının birbirine bölünmesiyle bir yüzdesel veri elde edilir ve bulunan yüzdesel verinin hedeflenen sayının ne kadarına tekabül ettiği bulunur.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
9- Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı	Adet	11.899	18.800	16.637	15.500	16.000	16.500

Göstergeye İlişkin Açıklama: İl Müdürlüklerimizde görevli teknik personel tarafından yıllık yapılan gözetim ve denetimleri ifade eder.

Hesaplama Yöntemi: Yapı malzemelerine ilişkin il müdürlüklerimizde görevli teknik personellerce yıllık yapılan Piyasa Gözetim Denetim sayıları toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
İskân Uygulamaları	382.537.000	95.168.930	841.330.000	1.023.911.000	1.175.195.000
Bütçe İçi	382.537.000	95.168.930	841.330.000	1.023.911.000	1.175.195.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri	186.818.000	538.913.527	404.349.000	484.264.000	555.205.000
Bütçe İçi	183.318.000	537.413.527	382.349.000	460.264.000	529.205.000
Bütçe Dışı	3.500.000	1.500.000	22.000.000	24.000.000	26.000.000
Yapı Denetimi Faaliyetleri	148.771.000	90.126.273	310.823.000	374.212.000	430.321.000
Bütçe İçi	148.771.000	90.126.273	310.823.000	374.212.000	430.321.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi	139.607.000	114.198.095	289.017.000	347.569.000	399.668.000
Bütçe İçi	139.607.000	114.198.095	289.017.000	347.569.000	399.668.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	857.733.000	838.406.825	1.845.519.000	2.229.956.000	2.560.389.000
Bütçe İçi	854.233.000	836.906.825	1.823.519.000	2.205.956.000	2.534.389.000
Bütçe Dışı	3.500.000	1.500.000	22.000.000	24.000.000	26.000.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

İskân Uygulamaları

Kalkınma projelerinden HES, sulama, taşkın ve içme-kullanma suyu amaçlı barajlar, havaalanı, fabrika, maden rezervi, ekonomik ve savunma ile ilgili diğer tesislerin yapımı, tarihi ve doğal kıymetlerin korunması gibi amaçlara yönelik yapılacak kamulaştırmalar veya özel yasaların uygulanması sonucu taşınmazının tamamı veya bir kısmı kamulaştırılıp bu yerleri terk etmek zorunda kalanlar, göçebe iddiasıyla başvuruda bulunanlardan göçebe oldukları sonucuna varılanlar ile iskânlı göçmenler ilgili mevzuat paralelinde Mahalli İskân Komisyonlarınca hak sahibi kabul edilirlerse, tarımsal veya şehirselle olarak devlet eliyle iskân edilmektedirler.

Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri

Bu faaliyet ile Bakanlığımızca yürütülen kamuya ilişkin bina yatırımlarına ait işlerin, bilimsellik, uzmanlık, mimari ve kültürel kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve daha iyi bir yapı kalitesi anlayışı benimsenerek yapılması ve bu yapıların inşaat süresi içinde, belirlenen teknik standartlarda hizmete sunumu amaçlanmaktadır.

Yapı Denetimi Faaliyetleri

Denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için; yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenecek ve yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme seminerlerini düzenleme faaliyetlerine devam edilecektir. Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için "Ulusal Yapı Denetim Sistemi" yazılımı güncelleştirilecek, revize çalışmalarına devam edilecektir. Ulusal Yapı Denetim Sistemi yazılımı ile denetimde etkinlik hedeflenerek, güncellenmesi ile birlikte denetim sürecini oluşturan işlemler daha hızlı yapılacak olup, bürokrasinin azaltılması, evrak ve zaman israfının önlenmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca yapı denetim konusu ile ilgili Bakanlığımıza yapılmış olan müracaatların sahipleri, yapılan işlemlerin her aşamasından daha ayrıntılı bir şekilde bilgi sahibi olabileceklerdir.

Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi

Yapı Malzemeleri mevzuatını yürütmek ve bu amaca yönelik gerekli yasal alanı düzenlemek üzere mevzuatın hazırlanması çalışmalarımıza devam edilecektir. Yapı Malzemelerine ilişkin geliştirilen ulusal mevzuatımız ile yapı malzemelerinin güvenli olarak piyasaya arz edilmesi ve yapı işlerinde de güvenli olarak kullanılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Yapı malzemelerinin etkin ve hızlı bir şekilde denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için geliştirilmiş olan "Mobil Denetimin" entegre edildiği, Yapı Malzemeleri Denetim Sisteminin (YMDS) idamesi ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA
Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması
Faaliyet Adı	İskân Uygulamaları
Açıklama	Kalkınma projelerinden HES, sulama, taşkın ve içme-kullanma suyu amaçlı barajlar, havaalanı, fabrika, maden rezervi, ekonomik ve savunma ile ilgili diğer tesislerin yapımı, tarihi ve doğal kıymetlerin korunması gibi amaçlara yönelik kamulaştırmalar yapılmaktadır. Bu kamulaştırmalar veya özel yasaların uygulanması sonucu taşınmazının tamamı veya bir kısmı kamulaştırılıp bu yerleri terk etmek zorunda kalanlar, göçebe iddiasıyla başvuruda bulunanlardan göçebe oldukları sonucuna varılanlar ile iskânlı göçmenler ilgili mevzuat paralelinde Mahalli İskân Komisyonlarınca hak sahibi kabul edilirlerse, tarımsal veya şehirsal olarak devlet eliyle iskân edilmektedirler.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	150.292.000	66.445.720	308.123.000	371.089.000	427.199.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	27.441.000	11.185.091	60.204.000	72.469.000	83.427.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.285.000	3.350.227	13.953.000	16.624.000	18.449.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	674.000	0	1.000.000	1.191.000	1.322.000
Sermaye Giderleri	150.034.000	13.108.342	268.050.000	336.256.000	393.673.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	48.811.000	1.079.550	190.000.000	226.282.000	251.125.000
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	382.537.000	95.168.930	841.330.000	1.023.911.000	1.175.195.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	382.537.000	95.168.930	841.330.000	1.023.911.000	1.175.195.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA
Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması
Faaliyet Adı	Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri
Açıklama	Bu faaliyet ile Bakanlığımızca yürütülen kamuya ilişkin bina yatırımlarına ait işlerin, bilimsellik, uzmanlık, mimari ve kültürel kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve daha iyi bir yapı kalitesi anlayışı benimsenerek yapılması ve bu yapıların inşaat süresi içinde, belirlenen teknik standartlarda hizmete sunumu amaçlanmaktadır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	150.373.000	102.760.869	308.308.000	371.298.000	427.428.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	27.797.000	17.323.860	61.032.000	73.469.000	84.578.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.148.000	4.717.664	13.009.000	15.497.000	17.199.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	412.611.133	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	183.318.000	537.413.527	382.349.000	460.264.000	529.205.000
Döner Sermaye	3.500.000	1.500.000	22.000.000	24.000.000	26.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	3.500.000	1.500.000	22.000.000	24.000.000	26.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	186.818.000	538.913.527	404.349.000	484.264.000	555.205.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA
Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması
Faaliyet Adı	Yapı Denetimi Faaliyetleri
Açıklama	<p>Denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenecek ve yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme seminerlerini düzenleme faaliyetlerine devam edilecektir. Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için “Ulusal Yapı Denetim Sistemi” yazılımı güncelleştirilecek, revize çalışmalarına devam edilecektir. Ulusal Yapı Denetim Sistemi yazılımı ile denetimde etkinlik hedeflenerek, güncellenmesi ile birlikte denetim sürecini oluşturan işlemler daha hızlı yapılacak olup, bürokrasinin azaltılması, evrak ve zaman israfının önlenmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca yapı denetim konusu ile ilgili Bakanlığımıza yapılmış olan müracaatların sahipleri, yapılan işlemlerin her aşamasından daha ayrıntılı bir şekilde bilgi sahibi olabileceklerdir.</p>

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	125.092.000	75.236.279	256.347.000	308.772.000	355.457.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	20.391.000	12.906.673	44.920.000	54.062.000	62.236.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.288.000	1.983.321	9.556.000	11.378.000	12.628.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	148.771.000	90.126.273	310.823.000	374.212.000	430.321.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	148.771.000	90.126.273	310.823.000	374.212.000	430.321.000

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ
Alt Program Adı	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA
Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması
Faaliyet Adı	Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi
Açıklama	Yapı Malzemeleri mevzuatını yürütmek ve bu amaca yönelik gerekli yasal alanı düzenlemek üzere mevzuatın hazırlanması çalışmalarımıza devam edilecektir. Yapı Malzemelerine ilişkin geliştirilen ulusal mevzuatımız ile yapı malzemelerinin güvenli olarak piyasaya arz edilmesi ve yapı işlerinde de güvenli olarak kullanılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Yapı malzemelerinin etkin ve hızlı bir şekilde denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için geliştirilmiş olan “Mobil Denetimin” entegre edildiği, Yapı Malzemeleri Denetim Sisteminin (YMDS) idamesi ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	117.905.000	95.475.327	240.601.000	290.001.000	333.844.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	17.783.000	16.339.046	38.814.000	46.762.000	53.831.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.519.000	2.227.542	9.072.000	10.806.000	11.993.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	400.000	156.180	530.000	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	139.607.000	114.198.095	289.017.000	347.569.000	399.668.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	139.607.000	114.198.095	289.017.000	347.569.000	399.668.000

Program Adı:

YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ

Alt Program Adı:

**YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN
ARTIRILMASI**

Program Adı:	YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ
Alt Program Adı:	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI
Gerekçe ve Açıklamalar:	Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılarak, hizmet kapasiteleri ve hesap verilebilirlikleri geliştirilecektir. Hizmet standartları belirlenecek ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.
Alt Program Hedefi:	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi

Performans Göstergeleri

Anahtar Gösterge:

1- Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı

Anahtar Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı	Yüzde	43,5	42,80	45,5	46	46,5

Göstergeye İlişkin Açıklama: Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranının belirlenmesine ilişkin göstergedir.

Hesaplama Yöntemi: Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranına ilişkin veri yüzde cinsinden yapılmakta ve ölçülmektedir.

Verinin Kaynağı: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı	Yüzde	42,97	43,5	42,80	45,5	46	46,5

Göstergeye İlişkin Açıklama: Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranının belirlenmesine ilişkin göstergedir.

Hesaplama Yöntemi: Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranına ilişkin veri yüzde cinsinden yapılmakta ve ölçülmektedir.

Verinin Kaynağı: Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
2- Eğitim verilen personel sayısı	Adet	250.000	270.000	301.597	300.000	320.000	330.000

Göstergeye İlişkin Açıklama: Eğitim verilen personelin toplam sayısını ifade etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Eğitim verilen personel sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
3- Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	Adet	0	4	5	7	10	12

Göstergeye İlişkin Açıklama: Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu toplam sayısını ifade etmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000
Bütçe İçi	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000
Bütçe İçi	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi

Bu faaliyet kapsamında; yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat önerisi hazırlanacak ve/veya tali mevzuat düzenlemesi yapılacaktır. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçları karşılanacaktır. Hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanacaktır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ
Alt Program Adı	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI
Alt Program Hedefi	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi
Faaliyet Adı	Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi
Açıklama	Bu faaliyet kapsamında; yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat önerisi hazırlanacak ve/veya tali mevzuat düzenlemesi yapılacaktır. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçları karşılanacaktır. Hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanacaktır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	138.822.000	113.938.699	284.532.000	342.821.000	394.668.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	26.691.000	19.146.441	58.149.000	70.059.000	80.651.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.550.000	3.128.914	21.170.000	22.408.000	24.305.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	2.000.000	0	3.000.000	3.500.000	4.000.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	173.063.000	136.214.054	366.851.000	438.788.000	503.624.000

Program Adı:

ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER

Alt Program Adı:

ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER

Program Adı: ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER

Alt Program Adı: ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER

Gerekçe ve Açıklamalar: Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanmaktadır. Şehit yakını ve gazilerimizi konut sahibi yapmak amacıyla konuta erişim ve güvenli kentleşme kapsamında belirlenen politika ve tedbirler doğrultusunda Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından desteklenen konut projelerinin geliştirilmesi çalışmaları Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Alt Program Hedefi: Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanması

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2021	2022 Planlanan	2022 Gerçekleşen	2023 Hedef	2024 Tahmin	2025 Tahmin
1- Faizsiz konut kredisi desteği sağlanan kişi sayısı	Adet	875	1.650	489	750	750	750

Göstergeye İlişkin Açıklama: Bu bilgi Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından temin edilmektedir.

Hesaplama Yöntemi: Faizsiz konut kredisi desteği sağlanan kişilerin sayısı toplanarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Şehit Yakınları ve Gazilere Konut Edinimi Desteği	170.000.000	0	315.000.000	375.152.000	416.339.000
Bütçe İçi	170.000.000	0	315.000.000	375.152.000	416.339.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	170.000.000	0	315.000.000	375.152.000	416.339.000
Bütçe İçi	170.000.000	0	315.000.000	375.152.000	416.339.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:**Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım**

Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanacaktır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER
Alt Program Adı	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER
Alt Program Hedefi	Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanması
Faaliyet Adı	Şehit Yakınları ve Gazilere Konut Edinimi Desteği
Açıklama	Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanacaktır.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	0	0	0
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	170.000.000		315.000.000	375.152.000	416.339.000
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	170.000.000		315.000.000	375.152.000	416.339.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	170.000.000	0	315.000.000	375.152.000	416.339.000

Program Adı:

**YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL
YARDIMLAŞMA**

Alt Program Adı:

SOSYAL YARDIMLAŞMA

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA
Alt Program Adı	SOSYAL YARDIMLAŞMA
Faaliyet Adı	Sosyal Konut Yapımının Desteklenmesi
Açıklama	<p>Ülkemizde konut sektörünün regüle edilmesi, aşırı fiyat artışlarının önüne geçilmesi ve sürdürülebilir konut finansman politikalarının geliştirilmesi amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonunda kamunun düzenleyici, denetleyici, yönlendirici ve destekleyici rolü daha da güçlendirilecek, dar ve orta gelir gruplarının konuta ulaşılabilirliğinin kolaylaştırılması için konut üretilecektir. Kendi evine yapacak vatandaşlarımıza imarlı ve altyapısı konut arsası üretilecek, az peşinat ve taksitlerle vatandaşlarımızın konut sahibi olması sağlanacaktır. Küçük ve orta ölçekli sanayimizi destekleyecek, üretime ve istihdama katkı sağlayacak işyeri inşa edilecektir.</p> <p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesinin 11.31.908.21482-0020.0034-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, sosyal konut yapımının desteklenmesi amacıyla ve sosyal konutun finansmanında kullanılmak üzere Toplu Konut İdaresi Başkanlığı hesaplarına aktararak kullanılır.</p>

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	0	0	0
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	10.000.000.000	12.000.000.000	14.000.000.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	10.000.000.000	12.000.000.000	14.000.000.000
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	10.000.000.000	12.000.000.000	14.000.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	0	0	10.000.000.000	12.000.000.000	14.000.000.000

Program Adı:

YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI

Alt Program Adı:

TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
Faaliyet Adı	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri
Açıklama	Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda temsil edilmesi; idarelerce hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemlerin koordine edilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi; idare hizmetlerine ilişkin mevzuat, sözleşme, şartname ve uyuşmazlıklar ile ilgili hukuki mütalaa bildirilmesi; idarenin amaçlarının daha iyi gerçekleştirilmesi, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarının temin edilmesi amacıyla gerekli hukuki tekliflerin hazırlanması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	7.185.000	7.931.122	14.558.000	17.538.000	20.210.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.341.000	1.103.735	2.947.000	3.556.000	4.094.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.076.000	91.978.584	4.293.000	5.114.000	5.677.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	51.926.092	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	10.602.000	152.939.532	21.798.000	26.208.000	29.981.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	10.602.000	152.939.532	21.798.000	26.208.000	29.981.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
Faaliyet Adı	İç Denetim
Açıklama	Bakanlığın yönetim ve kontrol yapılarının risk analizleri doğrultusunda değerlendirilmesi, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılıp kullanılmadığı hususunda incelemeler yapılması ve önerilerde bulunulması, harcamaların ve mali işlemlerin mevzuat ve üst politika belgelerine uygunluğu ile mali yönetim ve kontrol süreçlerinin denetlenmesi ve raporlanması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	2.566.000	1.149.002	5.087.000	6.137.000	7.065.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	386.000	174.225	825.000	995.000	1.146.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	133.000	41.926	374.000	446.000	494.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	3.085.000	1.365.154	6.286.000	7.578.000	8.705.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	3.085.000	1.365.154	6.286.000	7.578.000	8.705.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
Faaliyet Adı	Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi
Açıklama	Bakanlığın basın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi; 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	1.244.000	669.152	2.459.000	2.967.000	3.416.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	151.000	119.194	323.000	389.000	448.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	494.000	294.242	1.000.000	1.192.000	1.324.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	1.889.000	1.082.588	3.782.000	4.548.000	5.188.000
Döner Sermaye	2.500.000	1.500.000	2.800.000	3.000.000	3.200.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	2.500.000	1.500.000	2.800.000	3.000.000	3.200.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	4.389.000	2.582.588	6.582.000	7.548.000	8.388.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
Faaliyet Adı	Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri
Açıklama	Bakanlığın görev, yetki, sorumluluk ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği, diğer uluslararası kuruluşlar ve ülkelerle ilişkilerinin yürütülmesi ve bu konuda koordinasyonun sağlanmasına ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	2.660.000	3.657	5.370.000	6.483.000	7.471.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	643.000		1.379.000	1.663.000	1.914.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	322.000	65.051	11.965.000	14.466.000	16.196.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	49.277.000	27.723.500	110.000.000	125.060.000	130.938.000
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	52.902.000	27.792.207	128.714.000	147.672.000	156.519.000
Döner Sermaye	30.000.000	0	35.000.000	40.000.000	45.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	30.000.000	0	35.000.000	40.000.000	45.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	82.902.000	27.792.207	163.714.000	187.672.000	201.519.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
Faaliyet Adı	Teftiş, İnceleme ve Soruşturma
Açıklama	Bakanlığın her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili teftiş, inceleme, soruşturma işlemlerinin yürütülmesi; idare amaçlarının ve görevlerinin daha iyi gerçekleştirilmesi; kurumun mevzuat, plan ve programlara uygun çalışmasının temin edilmesi amacıyla gerekli tekliflerin hazırlanması ve üst yönetime sunulması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	13.978.000	12.743.079	28.096.000	33.903.000	39.029.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	2.256.000	1.795.021	4.821.000	5.818.000	6.697.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	783.000	583.709	1.772.000	2.111.000	2.342.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	17.017.000	15.121.809	34.689.000	41.832.000	48.068.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	17.017.000	15.121.809	34.689.000	41.832.000	48.068.000

Program Adı:

YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI

Alt Program Adı:

ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler
Açıklama	Bakanlığın bilgi işlem sistemlerinin işletilmesi ve geliştirilmesi ile teknolojik kapasitelerinin artırılmasına yönelik iş, işlem ve süreçlere ilişkin giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.677.000	3.974.068	14.236.000	16.954.000	18.814.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	5.000.000	0	3.768.000	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	12.677.000	3.974.068	18.004.000	16.954.000	18.814.000
Döner Sermaye	35.000.000	12.000.000	150.000.000	160.000.000	170.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	35.000.000	12.000.000	150.000.000	160.000.000	170.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	47.677.000	15.974.068	168.004.000	176.954.000	188.814.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Diğer Destek Hizmetleri
Açıklama	Bakanlığın tüm programlarına hizmet etmekle birlikte yukarıda yer alan faaliyetler kapsamına girmeyen diğer destek hizmeti niteliğindeki iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	6.745.000	7.375.104	13.695.000	16.525.000	19.022.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.026.000	1.074.490	2.203.000	2.657.000	3.058.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.287.000	135.310	1.678.000	2.003.000	2.224.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	9.058.000	8.584.904	17.576.000	21.185.000	24.304.000
Döner Sermaye	15.000.000	9.000.000	15.000.000	17.000.000	19.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	15.000.000	9.000.000	15.000.000	17.000.000	19.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	24.058.000	17.584.904	32.576.000	38.185.000	43.304.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Engellilerin Erişilebilirliğinin Sağlanması
Açıklama	Bakanlığın çalışma alanı içindeki, engellilerin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar bu faaliyet altında izlenecektir.

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	0	0	0	0	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	0	0	0
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	200.000	0	100.000	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	200.000	0	100.000	0	0
Döner Sermaye	0	0	1.700.000	1.900.000	2.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	1.700.000	1.900.000	2.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	200.000	0	1.800.000	1.900.000	2.000.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Genel Destek Hizmetleri
Açıklama	Bakanlığın tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri mal ve hizmetlerin temini; fiziki çalışma ortamlarının düzenlenmesi, genel evrak ve arşiv hizmetlerinin yürütülmesi, sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	53.900.000	106.296.318	116.368.000	139.486.000	160.516.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	8.444.000	22.953.411	18.992.000	22.795.000	26.241.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	26.459.000	35.251.695	104.252.000	121.739.000	135.577.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	8.187.000	5.202.264	27.173.000	32.339.000	35.816.000
Sermaye Giderleri	9.139.000	3.780.840	12.200.000	2.885.000	3.378.000
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	106.129.000	173.484.527	278.985.000	319.244.000	361.528.000
Döner Sermaye	250.000.000	90.000.000	240.000.000	250.000.000	260.000.000
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	250.000.000	90.000.000	240.000.000	250.000.000	260.000.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	356.129.000	263.484.527	518.985.000	569.244.000	621.528.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler
Açıklama	Bakanlığın personel planlamasının yapılması; personel atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerinin yürütülmesi; insan kaynağı kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlerin planlanması ve düzenlenmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	8.715.000	6.834.123	17.303.000	20.880.000	24.037.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.693.000	1.044.776	3.617.000	4.365.000	5.025.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	174.000	40.435	292.000	347.000	385.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	10.582.000	7.919.334	21.212.000	25.592.000	29.447.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	10.582.000	7.919.334	21.212.000	25.592.000	29.447.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Özel Kalem Hizmetleri
Açıklama	Üst yönetimin çalışma programının düzenlenmesi ile resmi ve özel yazışmalar, protokol, tören, ziyaret, davet, karşılama, ağırlama gibi hizmetlerin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirilen iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	40.407.000	4.860.252	80.643.000	97.314.000	112.026.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	5.814.000	556.943	12.424.000	14.992.000	17.259.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.208.000	540.894	1.927.000	2.299.000	2.557.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	0	0	0	0	0
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	47.429.000	5.958.089	94.994.000	114.605.000	131.842.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	47.429.000	5.958.089	94.994.000	114.605.000	131.842.000

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI
Alt Program Adı	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER
Faaliyet Adı	Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler
Açıklama	Bakanlık tarafından yürütülen ve idarenin tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan mali yönetim ve kontrole ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.

2023 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Faaliyetler	2022 Bütçe	2022 Harcama (Haziran)	2023 Bütçe	2024 Tahmin	2025 Tahmin
Personel Giderleri	9.492.000	5.585.284	18.917.000	22.826.000	26.278.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.062.000	811.769	2.269.000	2.738.000	3.152.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	281.000	129.087	471.000	563.000	627.000
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	17.000	15.000	200.000	238.000	264.000
Sermaye Giderleri	0	0	0	0	0
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	0	0	0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	10.852.000	6.541.140	21.857.000	26.365.000	30.321.000
Döner Sermaye	0	0	0	0	0
Özel Hesap	0	0	0	0	0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	0	0	0	0	0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	10.852.000	6.541.140	21.857.000	26.365.000	30.321.000

D. TOPLAM KAYNAK İHTİYACI

FAALİYETLER DÜZEYİNDE ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023			2024			2025		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	1.408.511.000	23.000.000	1.431.511.000	1.763.564.000	25.000.000	1.788.564.000	2.062.709.000	27.256.000	2.089.965.000
ENERJİ VERİMLİLİĞİ	1.408.511.000	23.000.000	1.431.511.000	1.763.564.000	25.000.000	1.788.564.000	2.062.709.000	27.256.000	2.089.965.000
Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri	1.408.511.000	23.000.000	1.431.511.000	1.763.564.000	25.000.000	1.788.564.000	2.062.709.000	27.256.000	2.089.965.000
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	778.672.000	6.000.000	784.672.000	947.237.000	6.500.000	953.737.000	1.093.726.000	7.000.000	1.100.726.000
HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	778.672.000	6.000.000	784.672.000	947.237.000	6.500.000	953.737.000	1.093.726.000	7.000.000	1.100.726.000
Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri	307.230.000	0	307.230.000	378.453.000	0	378.453.000	440.072.000	0	440.072.000
Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri	103.562.000	0	103.562.000	124.946.000	0	124.946.000	143.774.000	0	143.774.000
Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri	367.880.000	6.000.000	373.880.000	443.838.000	6.500.000	450.338.000	509.880.000	7.000.000	516.880.000
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	585.480.000	160.000.000	745.480.000	719.946.000	167.250.000	887.196.000	831.732.000	174.100.000	1.005.832.000
KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	585.480.000	160.000.000	745.480.000	719.946.000	167.250.000	887.196.000	831.732.000	174.100.000	1.005.832.000
Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım	218.700.000	140.000.000	358.700.000	283.745.000	145.000.000	428.745.000	343.631.000	150.000.000	493.631.000
Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma	366.780.000	20.000.000	386.780.000	436.201.000	22.250.000	458.451.000	488.101.000	24.100.000	512.201.000

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023			2024			2025		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	5.589.745.000	3.657.000.000	9.246.745.000	6.723.015.000	3.842.250.000	10.565.265.000	7.591.612.000	4.066.000.000	11.657.612.000
AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ	87.207.000	0	87.207.000	107.559.000	0	107.559.000	124.910.000	0	124.910.000
Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler	25.979.000	0	25.979.000	28.542.000	0	28.542.000	33.039.000	0	33.039.000
Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri	25.870.000	0	25.870.000	13.663.000	0	13.663.000	5.974.000	0	5.974.000
Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	35.358.000	0	35.358.000	65.354.000	0	65.354.000	85.897.000	0	85.897.000
ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	1.823.519.000	22.000.000	1.845.519.000	2.205.956.000	24.000.000	2.229.956.000	2.534.389.000	26.000.000	2.560.389.000
İskân Uygulamaları	841.330.000	0	841.330.000	1.023.911.000	0	1.023.911.000	1.175.195.000	0	1.175.195.000
Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri	382.349.000	22.000.000	404.349.000	460.264.000	24.000.000	484.264.000	529.205.000	26.000.000	555.205.000
Yapı Denetimi Faaliyetleri	310.823.000	0	310.823.000	374.212.000	0	374.212.000	430.321.000	0	430.321.000
Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi	289.017.000	0	289.017.000	347.569.000	0	347.569.000	399.668.000	0	399.668.000
MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	3.679.019.000	3.635.000.000	7.314.019.000	4.409.500.000	3.818.250.000	8.227.750.000	4.932.313.000	4.040.000.000	8.972.313.000
Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri	20.944.000	0	20.944.000	25.272.000	0	25.272.000	29.092.000	0	29.092.000
Kentsel Dönüşüm Uygulamaları	3.265.384.000	3.630.000.000	6.895.384.000	3.894.076.000	3.800.000.000	7.694.076.000	4.340.283.000	4.020.000.000	8.360.283.000
Mekânsal Planlama ve Uygulama	392.691.000	5.000.000	397.691.000	490.152.000	18.250.000	508.402.000	562.938.000	20.000.000	582.938.000

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023			2024			2025		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	315.000.000	0	315.000.000	375.152.000	0	375.152.000	416.339.000	0	416.339.000
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER	315.000.000	0	315.000.000	375.152.000	0	375.152.000	416.339.000	0	416.339.000
Şehit Yakınları ve Gazilere Konut Edinimi Desteği	315.000.000	0	315.000.000	375.152.000	0	375.152.000	416.339.000	0	416.339.000
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	4.569.472.000	297.423.000	4.866.895.000	5.695.277.000	341.539.000	6.036.816.000	6.875.318.000	368.343.000	7.243.661.000
ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	4.569.472.000	297.423.000	4.866.895.000	5.695.277.000	341.539.000	6.036.816.000	6.875.318.000	368.343.000	7.243.661.000
Atıksu Yönetimi	349.769.000	0	349.769.000	421.248.000	0	421.248.000	484.332.000	0	484.332.000
Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	3.070.100.000	110.000.000	3.180.100.000	3.913.340.000	115.000.000	4.028.340.000	4.843.154.000	120.000.000	4.963.154.000
Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim	522.349.000	45.000.000	567.349.000	601.400.000	50.000.000	651.400.000	683.429.000	55.000.000	738.429.000
Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü	380.239.000	15.220.000	395.459.000	470.958.000	15.220.000	486.178.000	540.405.000	15.220.000	555.625.000
Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi	27.486.000	27.435.000	54.921.000	29.874.000	27.435.000	57.309.000	32.719.000	27.435.000	60.154.000
Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması	205.553.000	33.356.000	238.909.000	247.166.000	61.454.000	308.620.000	276.604.000	66.717.000	343.321.000
Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek Faaliyetleri	13.176.000	36.412.000	49.588.000	10.339.000	32.430.000	42.769.000	13.619.000	33.971.000	47.590.000
Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi	800.000	30.000.000	30.800.000	952.000	40.000.000	40.952.000	1.056.000	50.000.000	51.056.000

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023			2024			2025		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	59.320.000	0	59.320.000	72.558.000	0	72.558.000	83.946.000	0	83.946.000
TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI	59.320.000	0	59.320.000	72.558.000	0	72.558.000	83.946.000	0	83.946.000
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele	59.320.000	0	59.320.000	72.558.000	0	72.558.000	83.946.000	0	83.946.000
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	366.851.000	0	366.851.000	438.788.000	0	438.788.000	503.624.000	0	503.624.000
YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	366.851.000	0	366.851.000	438.788.000	0	438.788.000	503.624.000	0	503.624.000
Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi	366.851.000	0	366.851.000	438.788.000	0	438.788.000	503.624.000	0	503.624.000
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	10.000.000.000	0	10.000.000.000	12.000.000.000	0	12.000.000.000	14.000.000.000	0	14.000.000.000
SOSYAL YARDIMLAŞMA	10.000.000.000	0	10.000.000.000	12.000.000.000	0	12.000.000.000	14.000.000.000	0	14.000.000.000
Sosyal Konut Yapımının Desteklenmesi	10.000.000.000	0	10.000.000.000	12.000.000.000	0	12.000.000.000	14.000.000.000	0	14.000.000.000

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023			2024			2025		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	647.997.000	444.500.000	1.092.497.000	751.783.000	471.900.000	1.223.683.000	844.717.000	499.200.000	1.343.917.000
TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	195.269.000	37.800.000	233.069.000	227.838.000	43.000.000	270.838.000	248.461.000	48.200.000	296.661.000
Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	21.798.000	0	21.798.000	26.208.000	0	26.208.000	29.981.000	0	29.981.000
İç Denetim	6.286.000	0	6.286.000	7.578.000	0	7.578.000	8.705.000	0	8.705.000
Kamuoyu İliőkerinin Yürütölmesi	3.782.000	2.800.000	6.582.000	4.548.000	3.000.000	7.548.000	5.188.000	3.200.000	8.388.000
Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	128.714.000	35.000.000	163.714.000	147.672.000	40.000.000	187.672.000	156.519.000	45.000.000	201.519.000
Teftiş, İnceleme ve Soruşturma	34.689.000	0	34.689.000	41.832.000	0	41.832.000	48.068.000	0	48.068.000
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	452.728.000	406.700.000	859.428.000	523.945.000	428.900.000	952.845.000	596.256.000	451.000.000	1.047.256.000
Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	18.004.000	150.000.000	168.004.000	16.954.000	160.000.000	176.954.000	18.814.000	170.000.000	188.814.000
Diğer Destek Hizmetleri	17.576.000	15.000.000	32.576.000	21.185.000	17.000.000	38.185.000	24.304.000	19.000.000	43.304.000
Engellilerin Erişebilirliğinin Sağlanması	100.000	1.700.000	1.800.000	0	1.900.000	1.900.000	0	2.000.000	2.000.000
Genel Destek Hizmetleri	278.985.000	240.000.000	518.985.000	319.244.000	250.000.000	569.244.000	361.528.000	260.000.000	621.528.000
İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	21.212.000	0	21.212.000	25.592.000	0	25.592.000	29.447.000	0	29.447.000
Özel Kalem Hizmetleri	94.994.000	0	94.994.000	114.605.000	0	114.605.000	131.842.000	0	131.842.000
Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	21.857.000	0	21.857.000	26.365.000	0	26.365.000	30.321.000	0	30.321.000
GENEL TOPLAM	24.321.048.000	4.587.923.000	28.908.971.000	29.487.320.000	4.854.439.000	34.341.759.000	34.303.723.000	5.141.899.000	39.445.622.000

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİKLİĞİ BAKANLIĞI PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ

EKONOMİK KOD	2023			2024			2025		
	HİZMET PROGRAMLARI	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TOPLAM
Personel Giderleri	3.954.869.000	302.496.000	4.257.365.000	4.765.711.000	364.059.000	5.129.770.000	5.486.205.000	419.070.000	5.905.275.000
Sos Güv Kur Dev Prim Gid	707.180.000	49.800.000	756.980.000	851.866.000	59.968.000	911.834.000	980.661.000	69.034.000	1.049.695.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	311.694.000	142.260.000	453.954.000	368.186.000	167.234.000	535.420.000	406.810.000	186.217.000	593.027.000
Cari Transferler	5.126.254.000	137.373.000	5.263.627.000	6.362.923.000	157.637.000	6.520.560.000	7.562.180.000	167.018.000	7.729.198.000
Sermaye Giderleri	2.003.120.000	16.068.000	2.019.188.000	2.530.956.000	2.885.000	2.533.841.000	2.963.125.000	3.378.000	2.966.503.000
Sermaye Transferleri	11.379.934.000		11.379.934.000	13.629.613.000		13.629.613.000	15.808.900.000		15.808.900.000
Borç Verme	190.000.000		190.000.000	226.282.000		226.282.000	251.125.000		251.125.000
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	23.673.051.000	647.997.000	24.321.048.000	28.735.537.000	751.783.000	29.487.320.000	33.459.006.000	844.717.000	34.303.723.000
Döner Sermaye	888.000.000	444.500.000	1.332.500.000	956.750.000	471.900.000	1.428.650.000	1.011.760.000	499.200.000	1.510.960.000
Özel Hesap	3.150.000.000		3.150.000.000	3.300.000.000		3.300.000.000	3.500.000.000		3.500.000.000
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	105.423.000		105.423.000	125.789.000		125.789.000	130.939.000		130.939.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	4.143.423.000	444.500.000	4.587.923.000	4.382.539.000	471.900.000	4.854.439.000	4.642.699.000	499.200.000	5.141.899.000
GENEL TOPLAM	27.816.474.000	1.092.497.000	28.908.971.000	33.118.076.000	1.223.683.000	34.341.759.000	38.101.705.000	1.343.917.000	39.445.622.000

E. DİĞER HUSUSLAR

FAALİYETLERDEN SORUMLU HARCAMA BİRİMLERİ

PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	ENERJİ VERİMLİLİĞİ	Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri	YAPI İŞLERİ GEN MÜD MESLEKİ HİZM GEN MÜD
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri	MİLLİ EMLAK GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri	
		Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri	
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım	TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GEN MÜD
		Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma	TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	Atık Su Yönetimi	ÇEVRE YÖN GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması	
		Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	ÇEVRE YÖN GEN MÜD ÇED, İZİN VE DENETİM GEN MÜD, İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü	
		Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim	ÇED, İZİN VE DENETİM GEN MÜD, CBS GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yön	ÇEVRE YÖNETİMİ GEN MÜD
		Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek Faaliyetleri	AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GEN MÜD
		Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi	EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI	Çölleşme ve Erozyonla Mücadele	ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ	Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler	COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri	
		Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	
	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	İskân Uygulamaları	YAPI İŞLERİ GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri	
		Yapı Denetimi Faaliyetleri	
		Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi	MESLEKİ HİZMETLER GEN MÜD İL MÜDÜRLÜKLERİ
	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri	MEKÂNSAL PLANLAMA GEN MÜDÜRLÜĞÜ
		Kentsel Dönüşüm Uygulamaları	ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Mekânsal Planlama ve Uygulama	MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İL MÜDÜRLÜKLERİ
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER	Şehit Yakınları ve Gazilere Konut Edinimi Desteği	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi	YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İL MÜDÜRLÜKLERİ
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	SOSYAL YARDIMLAŞMA	Sosyal Konut Yapımının Desteklenmesi	ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		İç Denetim	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
		Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ
		Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YURTDIŞI TEŞKİLAT
		Teftiş, İnceleme ve Soruşturma	REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI
	ÜST YÖNETİM, İDARI VE MALİ HİZMETLER	Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Diğer Destek Hizmetleri	EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI, YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI
		Engellilerin Erişebilirliğinin Sağlanması	İL MÜDÜRLÜKLERİ
		Genel Destek Hizmetleri	DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI, İL MÜDÜRLÜKLERİ
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Özel Kalem Hizmetleri	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
		Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

PERFORMANS GÖSTERGELERİNİN İZLENMESİNDEN SORUMLU BİRİMLER

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	ENERJİ VERİMLİLİĞİ	A, B, C sınıfı Enerji kimlik belgesi (EKB) alan bina sayısı	MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Enerji kimlik belgesi (EKB) alan bina sayısı	
		Enerji kimlik belgesi (EKB) alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı	
		Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmaz miktarı	
		Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	
		Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı	
		Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı	
		Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi	
Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü			

ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	
		İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	
		Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	
		Korunan alan sayısı (Doğal Sit, Özel Çevre Koruma Bölgesi) (Kümülatif)	
		Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu/atık su arıtma tesis sayısı	
		Onaylanan imar planı sayısı	
		Su kalitesi izlenen nokta sayısı	
		Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	
		Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı	
		Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı	
Yeniden değerlendirilen alan sayısı			
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	
		Bisiklet yolu mesafesi	
		Çevre dostu sokak mesafesi	
		Yeşil yürüyüş yolu mesafesi	
	Sıfır Atık farkındalık eğitimi alan kişi sayısı	EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI	
	Çevre bilincinin artırılmasına yönelik kamu spotu, tanıtım filmi ve medya çalışması sayısı		

	ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	
	Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hiz grubu sayısı	
	Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfus oranı	ÇEVRE YÖNETİMİ GEN MÜD
	E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	ÇED İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol kapsamında yönetilen tesis sayısı	ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Gürültü bariyeri alanı	
	Hava kalitesinin iyileştirilmesi için destek sağlanan proje sayısı	
	Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	
	Metre seviyesinde hava kalitesi değerlerinin belirlendiği il sayısı	
	Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	ÇED İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Planlı birleşik çevre denetimi sayısı	ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile oluşumu engellenen plastik atık miktarı	
	Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	
	Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	
	SÇD Değerlendirmesi yürütülen plan veya program sayısı	ÇED İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
	Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	
	Toplam çevre denetimi sayısı	
	Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	
	Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	

TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI	Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, entegre havza projeleri sayısı	ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında projelendirilen saha büyüklüğü	
		İl Karbon Yutak Envanteri sayısı	
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ	Bulut Kent Bilgi Sistemi ekosistemine katılan belediye sayısı (Kümülatif)	COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	
		Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	
	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	
		Enerji verimliliği iyileştirilmesi çerçevesinde yenilenen kamu hizmet binası sayısı	
		Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	
		Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	
		Denetlenen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı	
	Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı		
	Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı		
	Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı		
	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	'Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	
		Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	

		Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	
		Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	
		Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	
		Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	
		Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayısı	
		Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	
		Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayısı	
		Kentsel Dönüşüm Kapsamına Alınan Bağımsız Birim Sayısı	
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER	Faizsiz konut kredisi desteği sağlanan kişi sayısı	
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı	YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
		Eğitim verilen personel sayısı	
		Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	